

Rozdział 1. Postanowienia ogólne: nazwa, siedziba, podstawa, organizacja działalności placówki

§ 1.

1. Zespół Szkół Specjalnych im. Juliana Tuwima w Krapkowicach jest szkołą publiczną.
2. Siedzibą placówki jest budynek przy ulicy Kościelnej 10 w Krapkowicach.
3. W skład Zespołu Szkół Specjalnych w Krapkowicach wchodzi:
  - 1) Szkoła Podstawowa Specjalna dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym;
  - 2) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
4. Zespół posiada pieczęć urzędową oraz pieczątki dla szkół wchodzących w jego skład.
5. Tablica i stemple szkół wchodzących w skład Zespołu zawierają nazwę Zespołu i nazwę szkoły.
6. W nazwie szkoły podstawowej specjalnej oraz szkoły specjalnej przystosowującej do pracy, umieszczonej na tablicy urzędowej, pomija się określenie „specjalna”.
7. Na świadectwach oraz pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo oraz legitymację szkolną, pomija się określenie „specjalna”.
8. Ustalona nazwa placówki w pełnym brzmieniu:
  - 1) „Zespół Szkół Specjalnych im. Juliana Tuwima w Krapkowicach Szkoła Podstawowa Specjalna”;
  - 2) „Zespół Szkół Specjalnych im. Juliana Tuwima w Krapkowicach Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy”.
9. Na pieczęciach i stemplach może być używany czytelny skrót nazwy:
  - 1) „ZS im. Juliana Tuwima w Krapkowicach Szkoła Podstawowa”;
  - 2) „ZS im. Juliana Tuwima w Krapkowicach Szkoła Przystosowująca do Pracy”.
10. Dozwolone jest używanie formy skrótowej nazwy:
  - 1) Zespół Szkół Specjalnych im. J. Tuwima w Krapkowicach;
  - 2) ZSS im. J. Tuwima w Krapkowicach;

§ 2.

1. Zespół Szkół Specjalnych prowadzony jest przez Starostwo Powiatowe w Krapkowicach.
2. Zespół Szkół Specjalnych, zwany dalej Zespołem, został powołany uchwałą Rady Powiatu Krapkowickiego z dnia 30 czerwca 1999 r.

§ 3.

Nadzór merytoryczny nad Zespołem pełni Opolski Kurator Oświaty.

§ 4.

1. Zespół jest jednostką budżetową.
2. Zespół nie podlega rejonizacji.
3. Placówka jest koedukacyjna.

§ 5.

Zespół nosi imię patrona – Juliana Tuwima.

§ 6.

1. Procesem dydaktyczno-wychowawczym obejmuje się uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zakwalifikowanych do kształcenia specjalnego przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub inne poradnie specjalistyczne.
2. Przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się występowanie u ucznia (dziecka) z niepełnosprawnością intelektualną co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności: niesłyszenie, słabosłyszenie, niewidzenie, słabowidzenie, niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja, autyzm.

§ 7.

1. Nauczaniem w Zespole objęci są uczniowie od 7 roku życia do końca roku szkolnego, w którym kończą:
  - 1) 20 rok życia – w przypadku szkoły podstawowej;
  - 2) 24 rok życia – w przypadku szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;
2. Nauka w szkole podstawowej jest obowiązkowa, obowiązek nauki trwa do ukończenia 18 roku życia.

§8.

Dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim Zespół organizuje zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze.

§9.

W Zespole prowadzone jest wczesne wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

§10.

Dzieciom i młodzieży, którym stan zdrowia okresowo lub stale utrudnia lub uniemożliwia uczęszczanie do szkoły, Zespół organizuje indywidualne nauczanie.

§11.

W Zespole może być uruchomiony oddział przedszkolny.

§12.

Zespół, organizując proces dydaktyczno-wychowawczy, wspiera uczniów w rozwoju fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym i duchowym, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i możliwościami poprzez:

- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 2) dostosowanie programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych każdego ucznia; dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego;
- 3) warunki do nauki, wychowania i opieki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- 4) organizowanie zajęć z zakresu rewalidacji indywidualnej oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do potrzeb uczniów;
- 5) integrację uczniów niepełnosprawnych ze środowiskiem rówieśniczym;
- 6) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Rozdział 2. Cele i zadania szkoły podstawowej specjalnej i szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy

§ 13.

Nauka w szkole podstawowej przebiega w dwóch etapach, dostosowanych do rozwoju ucznia:

- 1) etap I - klasy I - III obejmujące uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 2) etap II - klasy IV - VIII obejmujące uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

§ 14.

1. Nauczyciele, realizując proces dydaktyczno-wychowawczy, dążą do wszechstronnego rozwoju ucznia, uwzględniając jego mocne strony, zainteresowania i uzdolnienia.
2. Edukacja szkolna polega na realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności, wychowania.
3. Edukacja w ośmioletniej szkole podstawowej specjalnej, wspomagając rozwój ucznia jako osoby i wprowadzając go w życie, winna przede wszystkim:
  - 1) wdrażać go do funkcjonowania społecznego, rozumienia i przestrzegania norm społecznych;
  - 2) prowadzić do nabywania i rozwijania umiejętności porozumiewania się z otoczeniem werbalnie lub pozawerbalnie, z wykorzystaniem alternatywnych metod;
  - 3) kształtować zaradność w życiu codziennym i samodzielność w zakresie zaspokajania życiowych potrzeb;
  - 4) uczyć czytania i pisanie, wykonywania elementarnych działań arytmetycznych;
  - 5) rozwijać poznawcze możliwości uczniów tak, aby mogli oni przechodzić od dziecięcego do bardziej dojrzałego i uporządkowanego rozumienia świata;
  - 6) rozwijać i przekształcać spontaniczną motywację poznawczą w motywację świadomą, przygotowywać do wykonywania zadań wymagających systematycznego i dłuższego wysiłku intelektualnego i fizycznego;
  - 7) rozbudzać i rozwijać wrażliwość moralną dziecka;

- 8) kształtować wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka i rozwijać zachowania prospołeczne;
  - 9) umacniać wiarę dziecka we własne siły i w zdolność osiągania wartościowych i trudnych celów;
  - 10) tworzyć warunki do zdobywania umiejętności technicznych, korzystania z urządzeń technicznych ułatwiających funkcjonowanie w życiu;
  - 11) umożliwiać korzystanie z technologii informacyjnej i komunikacyjnej;
  - 12) rozwijać zdolność odróżniania świata rzeczywistego od wyobrażonego oraz postaci historycznych od fantastycznych;
  - 13) kształtować potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną;
  - 14) kształtować nawyk racjonalnego spędzania czasu wolnego oraz zdrowego odżywiania;
  - 15) wyrabiać czujność wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego;
  - 16) rozwijać umiejętność poznawania siebie oraz otoczenia rodzinnego, społecznego;
  - 17) rozwijać umiejętność poznawania świata przyrodniczego oraz troski o otoczenie przyrodnicze;
  - 18) kształtować i wzmacniać poczucie tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej;
  - 19) rozwijać wrażliwość i kreatywność artystyczną uczniów zgodnie z ich potrzebami i możliwościami;
  - 20) zapewniać warunki do harmonijnego rozwoju fizycznego i psychicznego oraz zachowań prozdrowotnych;
  - 21) zapewniać opiekę i wspomagać rozwój dziecka w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku, w poczuciu więzi z rodziną;
  - 22) uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka i troszczyć się o zapewnienie mu równych szans;
  - 23) stwarzać warunki do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie;
  - 24) przygotowywać uczniów do roli dorosłej kobiety i mężczyzny;
  - 25) stwarzać warunki do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych osób;
  - 26) uświadamiać uczniom zagrożenia współczesnego świata, uczyć rozumienia i przeciwdziałania patologicznym zjawiskom społecznym.
4. Szkoła podstawowa specjalna organizuje działalność dydaktyczną odpowiednio do potrzeb ucznia niepełnosprawnego poprzez:
- 1) dostosowanie warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności, możliwości psychofizycznych ucznia;
  - 2) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i na jej podstawie opracowywanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych;
  - 3) udzielanie uczniom z różnymi dysharmoniami rozwojowymi i zaburzeniami psychoruchowymi pomocy rewalidacyjnej;
  - 4) umożliwianie uczniom korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do ich potrzeb;
  - 5) umożliwienie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej;
  - 6) prowadzenia lekcji religii w szkole (tryb i zasady jej organizowania określają odrębne przepisy);
  - 7) kształtowanie człowieka twórczego i aktywnego, który na miarę indywidualnych możliwości będzie posiadał umiejętność radzenia sobie w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym;
  - 8) przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu, prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem możliwości i predyspozycji uczniów;
  - 9) organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- 10) organizowanie różnorodnych konkursów, olimpiad, spartakiad;
  - 11) tworzenie atrakcyjnych i nowoczesnych procesów nauczania;
  - 12) dobór wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej;
  - 13) zapewnienie nowoczesnych pomocy i środków dydaktycznych.
5. Szkoła podstawowa specjalna organizuje środowisko wychowawcze sprzyjające pełnej realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego poprzez:
- 1) pozytywne wzmocnienia, pobudzenie poczucia własnej wartości szczególnie uczniów z problemami emocjonalno-psychicznymi;
  - 2) troskę o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole oraz zajęć wychowawczych realizowanych poza szkołą – wycieczki, imprezy integracyjne;
  - 3) wdrażanie do umiejętności budowania pozytywnych relacji społecznych;
  - 4) zapewnienie każdemu uczniowi szansy wszechstronnego rozwoju z uwzględnieniem jego możliwości percepcyjnych, predyspozycji, zainteresowań i pragnień;
  - 5) rozpoznawanie przyczyn trudności w funkcjonowaniu uczniów, barier, ograniczeń utrudniających im uczestnictwo w życiu szkoły;
  - 6) podejmowanie działań sprzyjających likwidowaniu ograniczeń i poprawie funkcjonowania uczniów;
  - 7) respektowanie prawa każdego człowieka do rozwoju osobowości, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, opartym na wolności osobistej;
  - 8) motywowanie i wdrażanie uczniów do samodzielnego i świadomego, na miarę ich możliwości, dokonywania wyboru wartości oraz uznawania zasad tolerancji;
  - 9) rozwijanie u dzieci i młodzieży poczucia odpowiedzialności;
  - 10) kształtowanie postaw w poczuciu tożsamości narodowej i europejskiej;
  - 11) kształtowanie postaw patriotycznych;
  - 12) wyzwalanie aktywności twórczej poprzez udział uczniów w konkursach literackich, czytelniczych, artystycznych, muzycznych, plastycznych, sportowych, spotkaniach kulturalnych;
  - 13) systematyczne wdrażanie uczniów do umiejętności postępowania w codziennym życiu zgodnego z zasadami bezpieczeństwa;
  - 14) propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych;
  - 15) promowanie zachowań prospołecznych;
  - 16) kształtowanie umiejętności racjonalnego spędzania czasu wolnego;
  - 17) zapewnienie warunków do nauki zgodnych z zasadami BHP.
6. Szkoła podstawowa specjalna umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej specjalnej.
7. Ośmioletnia szkoła podstawowa specjalna zapewnia opiekę psychologiczno-pedagogiczną, profilaktyczną oraz organizuje działalność opiekuńczą poprzez organizowanie:
- 1) działań mających na celu rozpoznanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz planowanie sposobów ich zaspokajania;
  - 2) określenie mocnych stron, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz planowanie sposobów ich rozwijania;
  - 3) rozpoznanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, trudności w funkcjonowaniu uczniów;
  - 4) indywidualizowanej pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
  - 5) zajęć rewalidacyjnych i specjalistycznych, wynikających z indywidualnych potrzeb ucznia;
  - 6) działań mających na celu rozpoznawanie zainteresowań uczniów oraz zaplanowanie wsparcia mającego na celu rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- 7) organizowanie indywidualnego nauczania i wychowania uczniów, wobec których poradnia psychologiczno - pedagogiczna lub inna poradnia specjalistyczna orzekła taką formę kształcenia;
- 8) prowadzenie wywiadów przez psychologa i wychowawców w celu poznania sytuacji rodzinnej ucznia;
- 9) organizowanie dla uczniów i rodziców pogadanek i wykładów prowadzonych przez psychologów, pedagogów, prawników i lekarzy, omawiających problemy życia społecznego, psychicznego i metody wychowawcze;
- 10) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, porad, konsultacji, warsztatów dla uczniów oraz ich rodziców mających różnorodne problemy;
- 11) organizowanie różnych form zajęć propagujących zasady bezpieczeństwa oraz promocję i ochronę zdrowia uczniów;
- 12) organizowanie pomocy materialnej uczniom, którzy z przyczyn losowych lub rodzinnych takiej formy pomocy potrzebują;
- 13) gromadzenie w bibliotece szkolnej literatury merytorycznej, teczek tematycznych odnoszących się do całokształtu pracy szkoły, podręczników, materiałów edukacyjnych;
- 14) organizowanie zajęć świetlicowych;
- 15) w miarę możliwości organizacyjnych szkoły, umożliwienie spożywania posiłków przez uczniów;
- 16) organizowanie opieki nad uczniami i zapewnienie im bezpieczeństwa w ciągu całego okresu pobytu w szkole, podczas wszystkich zajęć na terenie budynku i poza terenem szkoły;
- 17) współpracę ze szkolną służbą zdrowia, lekarzami - podejmując działania mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie nałogom (profilaktyka);
- 18) w miarę możliwości finansowych placówki likwidowanie barier architektonicznych.

§ 15.

1. Nauczaniem w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy obejmuje się uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
2. Nauka w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy trwa trzy lata i obejmuje klasy I, II, III.

§ 16.

Kształcenie uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów, obejmuje:

- 1) kształcenie ogólne umożliwiające utrwalenie i poszerzenie zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności i nabywanie nowych umiejętności umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w dorosłym życiu;
- 2) przysposobienie do pracy rozumiane jako praktyczne przygotowanie do podjęcia zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy o następującym profilu:
  - a) pomocnik w kuchni,
  - b) pomocnik w biurze,
  - c) pomocnik w ogrodzie;
- 3) zintegrowane działania zmierzające do wspomagania autonomicznego rozwoju osobowości ucznia.

§ 17.

1. Kształcenie uczniów jest nauczaniem i wychowaniem całościowym, sytuacyjnym, zadaniowym, opartym na praktycznym poznawaniu rzeczywistości.
2. Zajęcia edukacyjne odbywają się w oparciu o indywidualne programy edukacyjne opracowane dla każdego ucznia, z naciskiem na rozwój kompetencji społecznych i zawodowych oraz przygotowanie do dorosłego życia i zatrudnienia lub efektywnego funkcjonowania w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych. Programy te wchodzi w skład szkolnego zestawu programów nauczania.
3. Edukacja uczniów polega na całościowej i jednoczesnej realizacji funkcji dydaktycznej wychowawczej i opiekuńczej szkoły z uwzględnieniem zadań zawartych w programie wychowawczo - profilaktycznym Zespołu.

§ 18.

1. Celem szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy jest efektywne przygotowanie uczniów do autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych i edukacyjnych) dorosłego życia w integracji ze społeczeństwem poprzez:
  - 1) przygotowanie do niezależnego funkcjonowania w przyszłości poprzez rozwijanie zaradności, wspomaganie autonomii i niezależności życiowej;
  - 2) przygotowanie do pełnienia ról społecznych, doskonalenie kompetencji społecznych, pozwalających zbudować pozytywny obraz samego siebie;
  - 3) rozwijanie umiejętności dbania o własne zdrowie i innych osób;
  - 4) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory oraz podejmowane decyzje;
  - 5) rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i budowanie relacji z innymi osobami odpowiednio do pełnionych ról społecznych;
  - 6) stymulowanie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego przez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej;
  - 7) przygotowanie uczniów do zatrudnienia wspomaganego lub innej formy zatrudnienia albo do efektywnego funkcjonowania w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych;
  - 8) kształtowanie prawidłowej postawy wobec pracy;
  - 9) kształtowanie umiejętności praktycznych do podjęcia zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy, w tym udziału w praktykach wspomaganym;
  - 10) kształtowanie umiejętności organizowania bezpiecznego wypoczynku i czasu wolnego przez podejmowanie różnych aktywności.
2. Zadania Szkoły:
  - 1) tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi komfortu psychicznego i poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego;
  - 2) dostosowanie warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności;
  - 3) tworzenie warunków i sytuacji sprzyjających i doskonalących zaradność życiową ucznia poprzez nabywanie nowych umiejętności i wiadomości przydatnych w życiu codziennym;
  - 4) przygotowanie uczniów do pełnienia roli dorosłej kobiety i dorosłego mężczyzny;
  - 5) tworzenie szans edukacyjnych i rozwojowych poprzez właściwe połączenie oczekiwań oraz wymagań na tle umiejętności, indywidualnych potrzeb ucznia i jego otoczenia;
  - 6) pomoc i wsparcie uczniów w tworzeniu i realizowaniu planów życiowych;

- 7) przygotowanie uczniów do załatwiania różnych spraw osobistych w urzędach i innych instytucjach, w tym udzielającym wsparcia osobom niepełnosprawnym;
- 8) dokonywanie wielospecjalistycznej oceny umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu i opracowywanie na jej podstawie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, z naciskiem na rozwój kompetencji społecznych i zawodowych oraz przygotowanie do dorosłego życia i zatrudnienia;
- 9) wykorzystywanie naturalnych sytuacji życia codziennego do dalszego rozwijania umiejętności komunikacyjnych uczniów, umiejętności czytania, pisania, umiejętności matematycznych przydatnych w codziennym funkcjonowaniu;
- 10) zapewnienie uczniom rozwoju kompetencji komunikacyjnych przy wykorzystaniu bazy dydaktycznej i terapeutycznej;
- 11) zapewnienie uczniom udziału w zajęciach rewalidacyjnych, wspierających ich rozwój zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu oraz wynikami wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania;
- 12) wspomaganie uczniów w podnoszeniu poziomu wiadomości i umiejętności potrzebnych w pracy;
- 13) pomoc w rozpoznaniu zainteresowań zawodowych, określeniu predyspozycji;
- 14) zapoznanie uczniów z rynkiem pracy;
- 15) pomoc uczniowi w wyborze pracy oraz rozwinięciu odpowiednich umiejętności do wykonywania tej pracy;
- 16) tworzenie warunków do zapoznania się z różnymi rodzajami stanowisk pracy, różnymi czynnościami pracy;
- 17) nawiązywanie kontaktu z ośrodkami wsparcia, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz instytucjami promującymi aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych;
- 18) nawiązywanie kontaktu z pracodawcami z różnych sektorów i branż w celu umożliwienia uczniom realizacji praktyk wspomaganych oraz zatrudnienia po zakończeniu edukacji;
- 19) organizowanie praktyk wspomaganych na indywidualnie dobranych stanowiskach pracy przy wsparciu nauczycieli pełniących rolę trenerów pracy;
- 20) organizowanie wizyt studyjnych w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych (warsztat terapii zajęciowej, środowiskowy dom samopomocy).
- 21) tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu, w tym propagowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 22) przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych, narodowych, rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju;
- 23) umożliwianie uczniom udziału w aktualnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych oraz zapewnienie możliwości korzystania z różnych form spędzania czasu wolnego;
- 24) rozwijanie zainteresowań i kreatywności ucznia;
- 25) kształtowanie pozytywnego wizerunku ucznia w środowisku społecznym, jako potencjalnego pracownika, klienta i użytkownika;
- 26) tworzenie warunków do podejmowania praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska.

Rozdział 3. Organy Zespołu i ich kompetencje

§ 19.

Zadania dyrektora szkoły:

- 1) kieruje działalnością Zespołu oraz reprezentuje placówkę na zewnątrz;
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny;
- 3) zapewnia uczniom oraz pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy;
- 4) dokonuje co najmniej raz w roku kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły;
- 5) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
- 6) realizuje uchwały rady pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiących;
- 7) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym zaopiniowanym przez radę pedagogiczną i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie;
- 8) organizuje administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę Zespołu;
- 9) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;
- 10) zatrudnia i zwalnia nauczycieli oraz innych pracowników;
- 11) przyznaje nagrody oraz wymierza kary porządkowe nauczycielom i innym pracownikom;
- 12) występuje z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników;
- 13) w wykonaniu swoich zadań współpracuje z radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim;
- 14) stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- 15) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia;
- 16) współpracuje z pielęgniarką sprawującą profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą;
- 17) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;
- 18) Tryb powoływania i odwoływania dyrektora Zespołu określają odrębne przepisy.

§ 20.

1. Rada pedagogiczna jest kolegialnym organem Zespołu Szkół Specjalnych w zakresie realizacji zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.
2. W skład rady pedagogicznej wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Zespole.
3. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:
  - 1) zatwierdzanie planów pracy szkoły;
  - 2) zatwierdzanie wyników klasyfikacji i promocji uczniów;
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawie eksperymentów pedagogicznych;
  - 4) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli;

- 5) uchwalanie, po zasięgnięciu opinii rady rodziców, szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników;
  - 6) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów;
  - 7) rada pedagogiczna ustala sposób wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły.
4. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:
    - 1) organizację pracy, w tym zwłaszcza tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych;
    - 2) projekt planu finansowego;
    - 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień;
    - 4) propozycje dyrektora w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowych płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych.
  5. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu albo jego zmian.
  6. Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego.
  7. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.
  8. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności.
  9. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.
  10. Nauczyciele są zobowiązani do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów lub rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników Zespołu.

§ 21.

1. W Zespole działa samorząd uczniowski, który tworzą wszyscy uczniowie.
2. Samorząd uczniowski jest powoływany do rozwijania samorządności uczniów, daje im możliwość tworzenia praw związanych z działalnością szkoły.
3. Reprezentantem ogółu uczniów jest rada samorządu uczniowskiego. Zasady wybierania i działania rady określa regulamin samorządu uczniowskiego;
4. Samorząd może przedstawić dyrektorowi Zespołu, radzie pedagogicznej wnioski i opinie we wszystkich sprawach Zespołu, w szczególności dotyczących podstawowych praw uczniów, takich jak:
  - 1) prawo do zapoznania się z programem nauczania z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;
  - 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
  - 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiającego zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania potrzeb uczniów niepełnosprawnych;
  - 4) prawo do działalności informacyjnej o swojej pracy poprzez tablicę ogłoszeń lub prawo wydawania i redagowania gazetki szkolnej;
  - 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem;
  - 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu;
  - 7) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę szkolnego rzecznika praw ucznia.

§ 22.

1. Rada rodziców stanowi reprezentację ogółu rodziców i w ich imieniu podejmuje i realizuje na rzecz uczniów określone zadania dydaktyczno – wychowawczo, opiekuńcze i gospodarcze.
2. W skład rady rodziców wchodzi przedstawiciele rad oddziałowych wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału (jedna osoba z każdego oddziału).
3. Szczegółowe zasady powoływania rady rodziców i jej działania określa regulamin rady rodziców w oparciu o odrębne przepisy.
4. Rada rodziców może występować do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę, organu nadzoru, z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły.
5. Kompetencje rady rodziców:
  - 1) uchwała, w porozumieniu z radą pedagogiczną, program wychowawczo - profilaktyczny szkoły;
  - 2) opiniuje program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły;
  - 3) opiniuje projekt planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły;
  - 4) opiniuje szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników;
  - 5) opiniuje zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły;
  - 6) opiniuje projekty eksperymentów pedagogicznych;
  - 7) przyjmuje do wiadomości plan nadzoru oraz informację o jego realizacji.
6. Rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł w celu wspierania statutowej działalności szkoły;
7. Zasady gromadzenia, wydatkowania funduszy określa regulamin.

§ 23.

1. Każdy z organów Zespołu ma możliwość swobodnego działania i podejmowania decyzji w granicach swoich kompetencji określonych ustawą i w regulaminie.
2. Organy Zespołu mają możliwość bieżącej wymiany informacji o podejmowanych decyzjach i działaniach w następujący sposób:
  - 1) na zebraniach rady pedagogicznej;
  - 2) na zebraniach rady rodziców;
  - 3) na zebraniach samorządu uczniowskiego;
  - 4) poprzez umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń dla nauczycieli, tablicy samorządu uczniowskiego, tablicy dla rodziców;
  - 5) w terminie pilnym, poprzez zawiadomienie przewodniczącego danego organu.

§ 24.

1. Sytuacje konfliktowe powinny być rozwiązywane przy współdziałaniu wszystkich zainteresowanych stron.
2. Spory rozstrzyga się na zasadzie negocjacji, porozumienia, wzajemnego poszanowania stron.
3. Spory wynikłe między uczniami rozstrzygają wychowawcy klas.
4. Spory wynikłe między uczniem a nauczycielem lub pracownikiem administracyjno – obsługowym szkoły rozstrzyga w pierwszej kolejności wychowawca klasy.
5. W razie gdy zainteresowane strony nie rozwiążą konfliktu, mogą odwoływać się do pomocy innych organów Zespołu: dyrektora, rady pedagogicznej, rady rodziców.

6. W przypadku nierozstrzygnięcia konfliktu na terenie szkoły, zainteresowane strony mogą odwołać się do organu prowadzącego Zespół lub organu nadzorującego.
7. Spory wynikłe między rodzicem a nauczycielem lub pracownikiem administracyjno – obsługowym Zespołu rozstrzyga dyrektor po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
8. Spory wynikłe między nauczycielami lub pracownikami administracyjno – obsługowymi Zespołu rozstrzyga dyrektor Zespołu, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, a w przypadku nierozstrzygnięcia rada pedagogiczna.
9. Spory wynikłe między nauczycielem lub pracownikiem administracyjno – obsługowym Zespołu a dyrektorem Zespołu rozstrzyga rada pedagogiczna oraz organ prowadzący nadzór.
10. Spory wynikłe między rodzicami a dyrektorem Zespołu rozstrzyga rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców, a w przypadku nierozstrzygnięcia organ sprawujący nadzór.
11. Sprawy nierozwiązane Kartą Nauczyciela rozstrzygają postanowienia Kodeksu Pracy.

§ 25.

1. W Zespole, jeśli liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.
2. Powierzenia nauczycielowi tej funkcji i odwołania z niej dokonuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
3. Do zadań wicedyrektora w szczególności należy:
  - 1) układanie tygodniowego rozkładu zajęć;
  - 2) prowadzenie czynności związanych z nadzorem pedagogicznym wyznaczonych nauczycieli;
  - 3) podejmowanie decyzji w zakresie wyznaczania zastępstw za nieobecnych nauczycieli;
  - 4) reprezentowanie dyrektora podczas jego nieobecności;
  - 5) wykonywanie innych zadań wyznaczonych przez dyrektora placówki.

§ 26.

1. Rodzice (opiekunowie prawni), mając priorytet w wychowaniu dzieci, współpracują z nauczycielami w sprawach kształcenia, wychowania, opieki oraz podejmowania działań o charakterze profilaktycznym, dostosowanych do potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży na zasadach określonych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym oraz niniejszym statucie.
2. Rodzice mają prawo do:
  - 1) decydowania o procesie wychowania dziecka w rodzinie i w szkole;
  - 2) poznania statutu, programu wychowawczo - profilaktycznego i edukacyjnego szkoły;
  - 3) znajomości wewnątrzszkolnego systemu oceniania;
  - 4) uczestniczenia w opracowywaniu i modyfikacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia;
  - 5) otrzymania kopii indywidualnego programu edukacyjno- terapeutycznego;
  - 6) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i przyczyn trudności w nauce;
  - 7) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowawczych,
  - 8) zdobycia wiedzy o sposobach zapobiegania uzależnieniom, problemom okresu dorastania, możliwości dalszego kształcenia i zdobycia zawodu przez dziecko;

- 9) uczestniczenia w prelekcjach, wykładach, warsztatach dla rodziców organizowanych w szkole, mających na celu pomoc i wsparcie w wychowaniu i opiece nad dzieckiem;
  - 10) pozyskiwania informacji i porad dotyczących dalszego kształcenia i zdobycia zawodu;
  - 11) wyrażania i przekazywania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny opinii na temat pracy szkoły;
  - 12) występowania do dyrektora szkoły o zmianę wychowawcy w szczególnie uzasadnionych przypadkach.
3. Rodzice ucznia mają obowiązek:
- 1) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;
  - 2) uzasadniania nieobecności dziecka w szkole;
  - 3) zapewniania dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć szkolnych;
  - 4) współpracy w zapewnieniu jednolitego sposobu oddziaływania dydaktyczno-wychowawczego domu i szkoły w zakresie ustalonym w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
  - 5) wyposażenia dziecka w podstawowe przybory szkolne;
  - 6) uczestniczenia w spotkaniach z wychowawcą;
  - 7) stosowania się do ustaleń z dyrektorem szkoły, psychologiem, wychowawcą, pielęgniarką szkolną;
  - 8) monitorowania osiągnięć edukacyjnych i zachowania dziecka;
  - 9) informowania wychowawcy o sytuacjach życiowych mających wpływ na postępy w nauce i zachowanie dziecka;
  - 10) reagowania na wezwania wychowawcy, dyrektora, psychologa;
  - 11) wspierania szkoły w działaniach rozwijających i integrujących społeczność szkolną.
4. Rodziców szczególnie zaangażowanych w całokształt pracy szkoły można nagrodzić listem pochwalnym. Dyrektor szkoły i rada pedagogiczna dla osób szczególnie zasłużonych może wystąpić o odznakę „Zasłużony dla oświaty” lub medal Komisji Edukacji Narodowej.
5. Zapewniając możliwość komunikowania się rodziców ze szkołą ustala się, iż:
- 1) spotkanie klasowe w celu wymiany informacji, dyskusji na tematy wychowania i postępów w nauce oraz trudności dydaktycznych winny odbywać się minimum 4 razy w roku szkolnym;
  - 2) rodzice mogą zasięgać informacji indywidualnych u wychowawcy lub nauczyciela w godzinach pracy, jednak nie w czasie prowadzenia przez nich zajęć z uczniami;
  - 3) wychowawcy i nauczyciele oraz rodzice uczniów zespołów edukacyjno-terapeutycznych prowadzą korespondencję poprzez zeszyt kontaktowy;
  - 4) informacje wychowawca może przekazywać rodzicom listownie, za potwierdzeniem odbioru;
  - 5) nauczyciel - wychowawca może indywidualnie wyznaczyć stały dzień i czas spotkań z rodzicami;
  - 6) rodzice mogą uczestniczyć w zebraniach zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej w części dotyczącej ich dziecka;
  - 7) rodzice mogą uczestniczyć w tzw. zajęciach otwartych za zgodą nauczyciela, według ustalonego harmonogramu zajęć otwartych.

Rozdział 4. Dokumentacja pracy Zespołu

§ 27.

1. Dokumentacja przebiegu nauczania, wychowania i opieki obejmuje:
  - 1) księgę uczniów;
  - 2) dzienniki lekcyjne;
  - 3) dziennik zajęć świetlicy;
  - 4) dziennik zajęć rewalidacyjno- wychowawczych;
  - 5) dzienniki indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;
  - 6) dzienniki indywidualnego nauczania;
  - 7) dziennik zajęć psychologa;
  - 8) dziennik zajęć logopedy;
  - 9) dzienniki zajęć z zakresu rewalidacji indywidualnej;
  - 10) dzienniki zajęć opiekuńczych i wychowawczych wynikających z potrzeb i zainteresowań uczniów;
  - 11) dzienniki innych zajęć, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością dokumentowania przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, w szczególności dzienniki zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
  - 12) dzienniki wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka;
  - 13) arkusze ocen ucznia;
  - 14) księgi arkuszy ocen;
  - 15) uchwały rady pedagogicznej dotyczące klasyfikowania, promowania uczniów, ukończenia szkoły oraz przedłużenia okresu nauki.
2. Zespół przechowuje dokumentację, wydaje świadectwa i duplikaty zgodnie z odrębnymi przepisami w tym zakresie.

§ 28.

Działalność edukacyjno-wychowawcza placówki określona jest przez:

- 1) szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- 2) indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne, opracowane przez zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem w oparciu o wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniające zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 3) program wychowawczo - profilaktyczny Zespołu, który obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców;
- 4) program przysposobienia do pracy opracowany dla oddziału szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, zawierający wszystkie działania szkoły przygotowujące ucznia do wykonywania pracy.

§ 29.

1. W celu usprawnienia pracy szkoły i koncentracji wysiłków na najważniejszych zadaniach w danym roku szkolnym oraz odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne dotyczące zadań edukacyjnych szkoła sporządza na każdy rok szkolny plan pracy.
2. Roczny plan pracy uwzględnia zadanie dotyczące:
  - 1) zapewnienia prawidłowej realizacji programów nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem pracy rewalidacyjnej i rozwijania uzdolnień uczniów;
  - 2) doskonalenia organizacji i poziomu zajęć rewalidacji indywidualnej, zajęć pozalekcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz innych rozbudzających zainteresowania uczniów;
  - 3) pomocy w rozwijaniu samorządowej działalności uczniów;
  - 4) podnoszeniu poziomu różnych form opieki nad uczniami i doskonaleniu warunków BHP;
  - 5) wzbogacania różnych form współdziałania uczniów, nauczycieli i rodziców;
  - 6) współdziałania z placówkami i organizacjami wspierającymi rozwój uczniów i działalności szkoły;
  - 7) wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli i podnoszenia kwalifikacji nauczycielskich.
3. Częścią składową planu pracy Zespołu są:
  - 1) szkolny zestaw programów nauczania;
  - 2) tematyka i terminarz posiedzeń rady pedagogicznej;
  - 3) plan wycieczek i imprez klasowych;
  - 4) plan imprez i uroczystości szkolnych;
  - 5) roczny plan realizacji zadań nadzoru pedagogicznego.
4. Załącznikami do planu pracy Zespołu są:
  - 1) arkusz organizacyjny;
  - 2) plan finansowy;
  - 3) plan zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych;
  - 4) plan pracy świetlicy;
  - 5) plan pracy biblioteki szkolnej;
  - 6) plany wychowawcze poszczególnych klas;
  - 7) plany pracy organizacji uczniowskich.
5. Analiza realizacji zadań ujętych w planie odbywa się na posiedzeniu rady pedagogicznej według potrzeb.
6. Dyrektor Zespołu przedstawia co najmniej raz w roku sprawozdanie z pracy Zespołu radzie rodziców.

Rozdział 5. Organizacja Zespołu

§ 30.

1. Zespół organizuje zajęcia dydaktyczno- wychowawcze oraz rewalidacyjne dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym.
2. Zespół Szkół Specjalnych w Krapkowicach organizuje:
  - 1) klasy I – VIII szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi;

- 2) klasy I – VIII szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 3) klasy I – III szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 4) nauczanie indywidualne dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym.

§ 31.

1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno - wychowawczej szkoły są:
  - 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne;
  - 2) zajęcia rewalidacyjne;
  - 3) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
  - 4) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
  - 5) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.
2. Inne formy działalności dydaktyczno – wychowawczej szkoły:
  - 1) nauka religii lub etyki;
  - 2) zajęcia wychowania do życia w rodzinie.
3. Nauka religii realizowana jest na zasadach określonych odrębnymi przepisami; warunkiem uczestnictwa ucznia w lekcjach religii jest pisemne oświadczenie rodziców.
4. Szkoła może organizować zajęcia z etyki uczniom, których rodzice wyrażają pisemnym oświadczeniem takie życzenie.
5. Zespół może prowadzić dodatkowe zajęcia edukacyjne za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

§ 32.

Dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim Zespół zapewnia:

- 1) zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 2) indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze.

§ 33.

Do realizacji celów statutowych szkoła posiada odpowiednie pomieszczenia:

- 1) sale lekcyjne, pracownię;
- 2) bibliotekę;
- 3) pomieszczenie świetlicy szkolnej;
- 4) gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej;
- 5) salę gimnastyczną;
- 6) salę integracji sensorycznej;
- 7) pomieszczenia sanitarno-higieniczne;
- 8) pomieszczenia administracyjno – gospodarcze.

§ 34.

1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania, opieki i rewalidacji w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny Zespołu.

2. Arkusz organizacyjny Zespołu opracowuje się na podstawie planu nauczania oraz planu finansowego placówki. Arkusz organizacji szkoły zatwierdza organ prowadzący szkołę.
3. W arkuszu organizacyjnym zamieszcza się w szczególności liczbę pracowników szkoły łącznie z liczbą stanowisk kierowniczych, ogólną liczbą godzin przedmiotów i zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych, w tym kół zainteresowań i innych zajęć pozalekcyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę.
4. Terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.

§ 35.

1. Podstawową jednostką organizacyjną Zespołu jest oddział.
2. Oddziałem opiekuje się nauczyciel – wychowawca.
3. W szkole specjalnej przysposabiającej do pracy zajęcia edukacyjne w ramach przysposobienia do pracy mogą być realizowane również w zespołach międzyoddziałowych i międzyszkolnych.
4. Liczba uczniów w oddziale powinna wynosić:
  - 1) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – nie więcej niż 16 uczniów;
  - 2) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 8 uczniów;
  - 3) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym- nie więcej niż 4;
  - 4) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z wyłączeniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 6;
  - 5) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w tym z autyzmem – nie więcej niż 4;
  - 6) w zespołach rewalidacyjno - wychowawczych od 2 do 4;
  - 7) w uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, liczba uczniów w oddziale może być niższa od określonej w pkt 1) i pkt 2);
  - 8) w uzasadnionych okolicznościach mogą być organizowane zajęcia w oddziale złożonym z uczniów różnych klas i tak utworzony zespół uczniów stanowi klasę łączoną;

§ 36.

1. Na zajęciach wymagających specjalnych warunków nauki i bezpieczeństwa, uwzględniając wysokość środków finansowych oraz zasad wynikających z przepisów w sprawach ramowych planów nauczania, dokonuje się podziału oddziału na grupy.
2. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są w grupach, oddzielnie z chłopcami i dziewczętami. Możliwe jest tworzenie grup międzyoddziałowych, międzyklasowych, międzyszkolnych. Liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby uczniów w oddziale określonej w § 36 ust. 4.
3. Niektóre zajęcia obowiązkowe i nadobowiązkowe mogą być prowadzone poza systemem klasowo - lekcyjnym, tzn. w grupach oddziałowych i międzyoddziałowych i międzyklasowych, a także podczas wycieczek i wyjazdów, np. turnusy rehabilitacyjne, „zielone szkoły”.

4. W uzasadnionych przypadkach poszczególne zajęcia edukacyjne w ramach przysposobienia do pracy mogą być prowadzone na terenie innych jednostek organizacyjnych, w szczególności centrów kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, u pracodawców, w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz przez pracowników tych jednostek, na podstawie umowy zawartej przez szkołę z daną jednostką.
5. Podczas organizowania imprez turystyczno-krajoznawczych, wycieczek i zawodów sportowych poza teren miasta opiekę nad dziesięcioosobową grupą uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim sprawuje co najmniej 1 nauczyciel. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym opiekę nad ośmioosobową grupą sprawuje przynajmniej 1 nauczyciel.
  - 1) Liczbę opiekunów oraz sposób organizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia, a także specyfikę organizowanych zajęć, imprez.
6. Nauczyciel jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo uczniów w czasie wycieczek i zajęć poza szkołą. Nauczyciel sprawuje ciągły nadzór nad pełnym przestrzeganiem przez wszystkich uczestników wycieczki, imprezy, zawodów sportowych obowiązujących zasad bezpieczeństwa i higieny oraz użytkowania dróg publicznych.
7. Szczegółowe zasady dotyczące bezpieczeństwa uczniów podczas wycieczek określa Regulamin wycieczek.

§ 37.

1. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia dydaktyczno – wychowawcze w systemie klasowo - lekcyjnym.
2. Godzina lekcyjna trwa 45 minut.
3. Ze względu na umożliwienie uczniom wyjścia na obiad oraz odjazdu do domów, przerwy między lekcjami trwają 5 minut, jedna przerwa jest dłuższa i trwa 25 minut.

§ 38.

1. Na etapie edukacji wczesnoszkolnej w klasach I - III szkoły podstawowej specjalnej nie wyodrębnia się przedmiotów, nauczanie jest w pełni zintegrowane.
2. Zajęcia prowadzone są według planu ustalonego przez nauczyciela danego oddziału.
3. Nauczyciel określa czas zajęć i przerw, stosownie do aktywności uczniów.

§ 39.

1. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i higienę pracy dzieci w czasie zajęć edukacyjnych, rewalidacyjnych, zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć organizowanych poza terenem szkoły.
2. Przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych oraz po ich zakończeniu, do czasu odjazdu uczniów do domu, opiekę świetlicową nad nimi sprawuje wyznaczony nauczyciel.
3. Grupa wychowawcza w świetlicy powinna liczyć nie więcej wychowanków niż oddział klasowy.
4. Z obowiązkowych i ponadobowiązkowych zajęć organizowanych w szkole i poza szkołą uczeń może być zwolniony tylko na podstawie pisemnej zgody rodziców.
  - 1) W przypadkach szczególnych i nagłych musi być odebrany przez rodzica (lub opiekuna prawnego) lub odprowadzony do domu pod opieką pielęgniarki, wychowawcy lub innego nauczyciela.
5. W sali gimnastycznej, sali integracji sensorycznej, w klasach, na terenie przed budynkiem szkolnym, w ogrodzie sensorycznym uczniowie nie mogą przebywać bez nauczyciela.

6. Za bezpieczeństwo ucznia na przerwach odpowiada nauczyciel dyżurujący. Dyżur pełniony jest od godziny 7.45 do zakończenia przerwy po ostatniej w danym dniu godzinie lekcyjnej.
7. Plan dyżurów ustala wyznaczony przez dyrektora nauczyciel.
8. W czasie nieobecności nauczycieli dyżurujących w danym dniu, osoba odpowiedzialna za grafik dyżurów, wyznacza w zastępstwie innego nauczyciela.
9. Dyżur musi być pełniony aktywnie, nauczyciel zobowiązany jest do zapobiegania niebezpiecznym zabawom i zachowaniom uczniów.
10. Szczegółowe zasady pełnienia dyżurów określa regulamin dyżurów.
11. Za bezpieczeństwo uczniów w drodze ze szkoły do stołówki i z powrotem oraz w czasie pobytu w stołówce odpowiada nauczyciel, który sprawuje w tym czasie opiekę nad uczniami. W zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom wspomaga nauczyciela pomoc nauczyciela wyznaczona do tego zadania przez dyrektora szkoły.
12. Decyzję o sposobie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w drodze z domu do szkoły oraz ze szkoły do domu podejmują rodzice.
13. Nauczyciel zobowiązany jest do systematycznego utrwalania wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły oraz na wycieczkach szkolnych.
14. Na czas nieobecności nauczyciela w pracy, zajęcia z uczniami realizuje inny nauczyciel.
15. W sytuacjach, kiedy w planie realizowanych przez ucznia zajęć występuje okienko, dyrektor szkoły ma obowiązek zapewnić uczniowi opiekę.
16. Stan techniczny urządzeń w pracowniach, klasach oraz sprzętu sportowego i wyposażenia sali gimnastycznej (bramki, kosze, drabinki itp.), sprzętu w sali SI oraz urządzeń rekreacyjno-sportowych w ogrodzie sensorycznym, nauczyciel zobowiązany jest sprawdzać przed każdymi zajęciami.
17. Prowadzący zajęcia ma obowiązek zapoznania uczniów biorących udział w zajęciach z zasadami bezpiecznego posługiwania się sprzętem i wykonywania ćwiczeń oraz uczestnictwa w grach i zabawach.
18. Wszyscy pracownicy szkoły (pedagogiczni i niepedagogiczni) zobowiązani są do stałego monitorowania stanu technicznego urządzeń, sprzętów, przyrządów. Wszystkie zauważone usterki oraz ewentualne zagrożenia należy zgłaszać wóznemu i dyrektorowi.
19. Zasady korzystania w szkole z Internetu określa regulamin zatwierdzony przez dyrektora szkoły, po uzyskaniu opinii rady rodziców i rady pedagogicznej.
  - 1) Dyrektor ma obowiązek podejmowania działań polegających na zainstalowaniu i aktualizowaniu oprogramowania zabezpieczającego.
20. Każdy pracownik szkoły, pedagogiczny i niepedagogiczny, ma obowiązek udzielenia pomocy uczniowi w nagłych sytuacjach zagrażających jego bezpieczeństwu, zdrowiu i życiu.
21. Każdy pracownik szkoły, pedagogiczny i niepedagogiczny, ma obowiązek reagować na każdy przejaw agresji i przemocy w szkole.
22. W pracy wychowawczej systematycznie uświadamiać należy zagrożenia wynikające z agresji, przemocy, uzależnień.
23. Zapewnia się uczniom na terenie szkoły opiekę pielęgniarki szkolnej.
24. Ogranicza się wstęp na teren budynku szkoły osobom postronnym poprzez zamontowanie monitoringu.
25. Okresowo przeprowadza się próbne alarmy ewakuacyjne.

§ 40.

1. Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze organizuje się dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną.
2. Zajęcia organizuje się dla dzieci i młodzieży od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat.
3. Celem zajęć jest wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, rozwijanie zainteresowania otoczeniem oraz rozwijanie samodzielności w funkcjonowaniu w codziennym życiu, stosownie do ich możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych.
4. Zajęcia obejmują w szczególności:
  - 1) naukę nawiązywania kontaktów w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości uczestnika zajęć;
  - 2) kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym indywidualnym możliwościom uczestnika zajęć;
  - 3) usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej;
  - 4) wdrażanie do osiągania optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia;
  - 5) rozwijanie zainteresowania otoczeniem, wielozmysłowe poznawanie otoczenia, naukę rozumienia zachodzących w nim zjawisk, kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu;
  - 6) kształtowanie umiejętności współżycia w grupie;
  - 7) naukę celowego działania dostosowanego do wieku, możliwości i zainteresowań uczestnika oraz przejawianej przez niego aktywności.
5. Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze prowadzone są w formie zajęć indywidualnych lub zajęć zespołowych, organizowanych we współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami).
6. Minimalny wymiar zajęć wynosi:
  - 1) 20 godzin tygodniowo nie więcej niż 6 godzin dziennie – w przypadku zajęć zespołowych;
  - 2) 10 godzin tygodniowo, nie więcej niż 4 godziny dziennie – w przypadku zajęć indywidualnych.
7. Dzienny czas trwania zajęć ustala dyrektor we współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami), uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczestnika zajęć.
8. Zajęcia zespołowe prowadzi się w zespołach liczących od 2 do 4 uczestników zajęć.
9. Godzina zajęć rewalidacyjno – wychowawczych trwa 60 minut.
10. Dla każdego uczestnika zajęć opracowuje się indywidualny program zajęć, zawierający w szczególności:
  - 1) cele realizowanych zajęć;
  - 2) metody i formy pracy z uczestnikami zajęć;
  - 3) zakres współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami);

11. Nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują okresowej oceny funkcjonowania uczestnika zajęć oraz w razie potrzeby modyfikują indywidualny program zajęć.
12. Dokumentacja zajęć rewalidacyjno-wychowawczych obejmuje:
  - 1) orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych,
  - 2) dziennik zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla zespołu lub dziennik indywidualnych zajęć rewalidacyjno – wychowawczych,
  - 3) zeszyt obserwacji prowadzony odrębnie dla każdego uczestnika zajęć przez nauczycieli prowadzących z nim zajęcia.
13. Opiekę niezbędną w czasie prowadzenia zespołowych zajęć rewalidacyjno – wychowawczych w szkole sprawuje pomoc nauczyciela.
14. Opiekę niezbędną w czasie prowadzenia indywidualnych zajęć w domu rodzinnym zapewniają rodzice (prawni opiekunowie).
15. Zajęcia uwzględnione są w danym roku szkolnym w arkuszu organizacyjnym szkoły opracowanym i zatwierdzonym według odrębnych przepisów.

§ 41.

1. Zespół zapewnia indywidualne nauczanie uczniom, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły.
2. Indywidualne nauczanie organizuje się na czas określony, wskazany w orzeczeniu
3. o potrzebie indywidualnego nauczania.
4. Indywidualne nauczania organizuje się w sposób zapewniający wykonanie zaleceń określonych w orzeczeniu.
5. Dyrektor Zespołu, w uzgodnieniu z organem prowadzącym Zespół, ustala zakres, i czas prowadzenia zajęć.
6. W zakresie czasu prowadzenia zajęć indywidualnego nauczania, zasięga się opinii rodziców.
7. Zajęcia indywidualnego nauczania są prowadzone przez nauczyciela lub nauczycieli w indywidualnym i bezpośrednim kontakcie z dzieckiem lub uczniem.
8. Zajęcia indywidualnego nauczania organizuje się w miejscu zamieszkania dziecka lub ucznia.
9. Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z uczniem wynosi:
  - 1) dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej – od 6 do 8 godzin;
  - 2) dla uczniów klas IV – VIII szkoły podstawowej – od 8 do 10 godzin;
  - 3) dla uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy – od 12 do 16 godzin;
10. W indywidualnym nauczaniu realizuje się obowiązkowe zajęcia edukacyjne wynikające z ramowego planu nauczania, dostosowane do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
  - 1) Dyrektor, na uzasadniony, pisemny wniosek nauczyciela prowadzącego zajęcia indywidualnego nauczania, po zasięgnięciu opinii rodziców, może zezwolić na odstępianie od realizacji niektórych treści nauczania objętych obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi, stosownie do możliwości psychofizycznych ucznia oraz warunków w miejscu, w którym realizowane są zajęcia.
11. Dzieciom i młodzieży objętym indywidualnym nauczaniem, jeżeli ich aktualny stan zdrowia na to pozwala, w celu zapewnienia pełnego rozwoju osobowego, integracji ze środowiskiem szkolnym, dyrektor organizuje różne formy uczestnictwa w życiu szkoły.
  - 1) Formy udziału ucznia w życiu szkolnym:

- a) kontakt ucznia z kolegami w oddziale klasowym,
  - b) udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
  - c) udział w uroczystościach, imprezach szkolnych,
  - d) udział w wybranych zajęciach edukacyjnych.
- 2) Zakres udziału ucznia w integracji ze szkołą jest ustalany indywidualnie, w wyniku obserwacji stanu zdrowotnego, psychofizycznego ucznia przez nauczycieli uczących, po zasięgnięciu opinii rodziców.
12. Uczniowie objęci indywidualnym nauczaniem, uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych lub w formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego oraz w zajęciach umożliwiających uczestnictwo w życiu szkolnym, poza tygodniowym wymiarem zajęć.

§ 42.

1. Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci organizowane jest w celu pobudzenia psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.
2. Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania organizuje się w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu, w zależności od możliwości psychofizycznych i potrzeb dziecka.
3. Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania są prowadzone indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną.
4. W przypadku dzieci, które ukończyły 3 rok życia, zajęcia mogą być prowadzone w grupach liczących 2 lub 3 dzieci, z udziałem ich rodzin.
5. Miejsce prowadzenia zajęć w ramach wczesnego wspomagania ustala dyrektor w uzgodnieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka.
6. Wczesnym wspomaganie rozwoju objęte może być dziecko posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
7. Zgodę na objęcie dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju wydaje organ prowadzący szkołę na podstawie wniosku rodziców i opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.
8. Dla dziecka objętego wsparciem dyrektor powołuje zespół wczesnego wspomagania rozwoju.
  - 1) W skład zespołu wczesnego wspomagania wchodzi osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym:
    - a) pedagog posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności dziecka,
    - b) psycholog,
    - c) logopeda,
    - d) inni specjaliści – w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny.
  - 2) Do zadań zespołu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka należy w szczególności:
    - a) ustalenie na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, kierunków i harmonogramu działań w zakresie wczesnego wspomagania i wsparcia rodziny dziecka, uwzględniających rozwijanie aktywności dziecka oraz eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających jego funkcjonowanie,
    - b) nawiązanie współpracy z podmiotem leczniczym lub ośrodkiem pomocy społecznej w celu zapewnienia dziecku rehabilitacji, terapii lub innych form pomocy dziecku lub jego rodzinie, stosownie do ich potrzeb,
    - c) nawiązanie współpracy z przedszkolem lub inną formą wychowania przedszkolnego lub innym podmiotem, którym dziecko jest objęte oddziaływaniami terapeutycznymi w celu zapewnienia spójności oddziaływań,

- d) opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu wczesnego wspomaganie, z uwzględnieniem działań wspomagających rodzinę dziecka w zakresie realizacji programu, koordynowania działań specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem,
  - e) ocenianie postępów i trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym identyfikowanie i eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających jego aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym,
  - f) analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie, wprowadzanie zmian w indywidualnym programie wczesnego wspomaganie, planowanie dalszych działań w zakresie wczesnego wspomaganie,
  - g) dokumentowanie działań prowadzonych w ramach indywidualnego programu wczesnego wspomaganie, w tym prowadzenie arkusza obserwacji dziecka.
- 3) Zespół wczesnego wspomaganie współpracuje z rodziną dziecka poprzez:
- a) udzielanie pomocy w zakresie kształtowania postaw i zachowań pożądaných w kontaktach z dzieckiem,
  - b) udzielanie instruktażu i porad oraz prowadzenie konsultacji w zakresie pracy z dzieckiem,
  - c) pomoc w przystosowaniu warunków w środowisku domowym do potrzeb dziecka, w tym eliminowaniu barier utrudniających funkcjonowanie dziecka, pozyskaniu odpowiednich środków dydaktycznych i sprzętu.

§ 43.

1. Dyrektor Zespołu organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom i rodzicom.
2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna polega na:
  - 1) rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych ucznia oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;
  - 2) wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom.
3. Dyrektor szkoły, na podstawie zaleceń zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ustala dla ucznia formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane.
4. Pomoc pedagogiczno-psychologiczna udzielana jest przez nauczycieli i specjalistów pracujących w szkole.
5. Celem pomocy psychologiczno – pedagogicznej jest rozpoznawanie możliwości psychofizycznych oraz rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów wynikających z:
  - 1) niepełnosprawności;
  - 2) zaburzeń zachowania i emocji;
  - 3) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowej;
  - 4) choroby przewlekłej;
  - 5) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
  - 6) rozpoznanych niepowodzeń szkolnych;
  - 7) zaniedbań środowiskowych;
  - 8) trudności adaptacyjnych;
  - 9) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub zmianą środowiska edukacyjnego;
  - 10) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;

- 11) szczególnych uzdolnień.
6. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem **oraz** przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:
  - 1) zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;
  - 2) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;
  - 3) korekcyjno – kompensacyjnych;
  - 4) zajęć logopedycznych;
  - 5) zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne;
  - 6) innych zajęć o charakterze terapeutycznym, wynikających z potrzeb uczniów;
  - 7) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, w przypadku klas VII i VIII szkoły podstawowej oraz uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;
  - 8) zajęć rozwijających uzdolnienia;
  - 9) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia;
  - 10) porad i konsultacji;
  - 11) warsztatów.
7. Charakterystyka poszczególnych form pomocy pedagogicznej i psychologicznej:
  - 1) zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, a w szczególności w spełnianiu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8 uczniów;
  - 2) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne organizuje się dla uczniów, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się. Liczba uczestników nie może przekraczać 5;
  - 3) zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się;
  - 4) zajęcia logopedyczne organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników tych zajęć nie może przekraczać 4;
  - 5) zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla uczestników z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne. Liczba uczestników wynosi do 10;
  - 6) zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Liczba uczestników tych zajęć nie może przekraczać 8;
  - 7) inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mających problemy w funkcjonowaniu w szkole. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.
8. Godzina zajęć realizowanych z uczniem w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej trwa 45 minut.
  - 1) W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż **45** minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny tygodniowy czas tych zajęć.
9. Planowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym ustalanie form udzielania pomocy oraz okresu i wymiaru godzin, jest zadaniem zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
10. W skład zespołu wchodzi: wychowawcy, wszyscy nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami.
11. Pracę zespołu koordynuje wychowawca klasy lub inny nauczyciel lub specjalista prowadzący zajęcia z dzieckiem, wyznaczony przez dyrektora.

12. Formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin jej udzielania są uwzględniane w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym opracowanym dla ucznia.
13. Nauczyciele i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno - pedagogicznej uwzględniają w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem.
14. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole jest realizowana we współpracy z:
  - 1) rodzicami;
  - 2) Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Krapkowicach, poradniami specjalistycznymi;
  - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
  - 4) innymi szkołami i placówkami;
  - 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
15. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.
16. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
17. Koordynatorem organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest psycholog.

§ 44.

1. Zespół zapewnia uczniom udział w zajęciach z zakresu rewalidacji indywidualnej.
2. Formy zajęć rewalidacyjnych wynikają z wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów oraz zaleceń zawartych w orzeczeniu, przy czym:
  - 1) w przypadku uczniów niewidomych są to w szczególności: nauka orientacji przestrzennej i poruszania się oraz alternatywnych metod komunikacji;
  - 2) dla uczniów niesłyszących organizowana jest nauka języka migowego;
  - 3) dla uczniów z brakiem mowy lub zaburzeniami mowy prowadzi się naukę alternatywnych metod komunikacji – system Makaton, piktogramy, język migowy – w zależności od indywidualnych możliwości ucznia;
  - 4) dla uczniów z autyzmem - zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne, również z zastosowaniem AAC.
3. W oddziałach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na rewalidację indywidualną przeznaczona jest 12 godzin zajęć w tygodniu na klasę, a w oddziałach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 10 godzin.
4. Godzina zajęć rewalidacyjnych trwa 60 minut.

§ 45.

1. Zespół Szkół Specjalnych współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Krapkowicach, poradniami specjalistycznymi.
2. Współpraca szkoły z poradnią psychologiczno – pedagogiczną oraz poradniami specjalistycznymi ma na celu zapewnienie uczniom niepełnosprawnym specjalistycznej i zindywidualizowanej pomocy.
3. Zakres współpracy obejmuje następujące zadania:
  - 1) planowanie i realizowanie zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego;
  - 2) rozpoznawanie indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży;

- 3) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów;
- 4) wsparcie w rozwiązywaniu problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez prowadzenie działań diagnostycznych, terapeutycznych;
- 5) współpraca w opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych;
- 6) udzielanie i organizowanie specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- 7) prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego;
- 8) rozwiązywanie problemów dydaktyczno – wychowawczych;
- 9) wydawanie opinii, orzeczeń;
- 10) wsparcie merytoryczne nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 11) konsultacje dla rodziców i uczniów;
- 12) szkolenia dla nauczycieli, rodziców.

§ 46.

Zespół współpracuje z gminami w celu zapewnienia i organizacji uczniom bezpłatnego transportu oraz opieki podczas przewozu do szkoły i do domu po zakończeniu zajęć lekcyjnych.

§ 47.

Uczniom przysługuje pomoc w zakresie wyposażenia w podręczniki do kształcenia ogólnego, specjalnego oraz wyposażenia w materiały edukacyjne oraz ćwiczeniowe. Szczegółowe warunki zakupu podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz warunki korzystania z nich określają odrębne przepisy.

§ 48.

1. Zespół Szkół Specjalnych współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Współpraca polega w szczególności na:
  - 1) udzielaniu informacji rodzicom o możliwościach i procedurach organizowania i uzyskiwania różnych form pomocy na rzecz dzieci niepełnosprawnych:
    - a) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
    - b) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 49.

1. Zespół współpracuje z placówkami doskonalenia nauczycieli w celu podnoszenia kompetencji zawodowych, uzyskania wsparcia merytorycznego nauczycieli.
2. Zespół może realizować, pod opieką jednostki naukowej, eksperyment pedagogiczny w celu rozwijania kompetencji i wiedzy uczniów oraz nauczycieli.

§ 50.

1. Zespół organizuje, we współpracy z innymi podmiotami, różne formy pomocy i wsparcia uczniom pochodzącym z rodzin o trudnej sytuacji materialnej z przyczyn losowych, zdrowotnych lub wynikających z życiowej niezaradności.

2. Formy pomocy:
  - 1) Refundacja obiadów przez ośrodki pomocy społecznej;
  - 2) Pomoc materialna, udzielana na wniosek rodziców lub wychowawcy, we współpracy z radą rodziców:
    - a) zapomoga losowa,
    - b) zakup przyborów szkolnych, odzieży,
    - c) dofinansowanie do wycieczki,
    - d) dofinansowanie posiłków.
3. Systemem zapomóg (stypendiów) przy współdziałaniu instytucji pozaszkolnych obejmuje:
  - 1) pomoc o charakterze motywacyjnym;
  - 2) pomoc materialna o charakterze socjalnym;
  - 3) wyrównywanie szans edukacyjnych.

§ 51.

1. W Zespole mogą działać organizacje, stowarzyszenia, z wyjątkiem politycznych, których celem statutowym jest działalność wychowawcza i niesienie pomocy uczniom niepełnosprawnym, a także rozszerzanie i wzbogacanie form działalności pozalekcyjnej obejmującej formy pracy dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i rewalidacyjnej szkoły.
2. Zgodę na podjęcie działalności przez wyżej wymienione organizacje i stowarzyszenia wyraża dyrektor Zespołu po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

§ 52.

1. W Zespole funkcjonuje biblioteka szkolna.
2. Biblioteka szkolna jest pracownią służącą realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno – wychowawczych Zespołu oraz służy nauczycielom w doskonaleniu warsztatu ich pracy, jest ośrodkiem informacji dla uczniów, nauczycieli i rodziców.
3. Z biblioteki mogą korzystać uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy Zespołu oraz nauczyciele innych szkół, którzy realizują nauczanie programem szkoły specjalnej w szkołach macierzystych.
4. Nauczyciel - bibliotekarz zatrudniony jest zgodnie z przepisami dotyczącymi norm zatrudnienia bibliotekarzy w szkołach specjalnych.
5. Główne kierunki pracy biblioteki służą realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych i rewalidacyjnych szkoły:
  - 1) biblioteka uczestniczy w przygotowaniu uczniów i nauczycieli do samokształcenia;
  - 2) rozbudza i rozwija zamiłowania i zainteresowania czytelnicze i poznawcze;
  - 3) kształtuje postawy moralne uczniów;
  - 4) organizuje zajęcia terapii czytelniczej;
  - 5) uczestniczy w rozwijaniu życia kulturalnego uczniów.
6. Zadania nauczyciela – bibliotekarza wynikające z kierunków pracy biblioteki:
  - 1) organizowanie uczniom możliwości korzystania z podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych:
    - a) wypożyczanie uczniom podręczników i materiałów edukacyjnych, mających postać papierową,
    - b) zapewnianie uczniom dostępu do podręczników lub materiałów edukacyjnych, mających postać elektroniczną,

- c) przekazywanie uczniom materiałów ćwiczeniowych bez obowiązku zwrotu,
  - d) podręczniki lub materiały edukacyjne są wypożyczane na okres zajęć dydaktyczno – wychowawczych, termin wypożyczania i zwrotu ustalany jest pomiędzy nauczycielem odpowiedzialnym za prowadzenie biblioteki szkolnej a wychowawcą klasy,
  - 2) współpracowanie w realizacji zadań wewnętrznego systemu doskonalenia nauczycieli;
  - 3) udostępnianie księgozbioru, udzielanie informacji bibliotecznej;
  - 4) rozbudzanie zainteresowań czytelniczych, wyrabianie nawyku czytania;
  - 5) prowadzenie różnych form promowania czytelnictwa (konkursy czytelnicze, plastyczne, wystawki książek, prac plastycznych, gazetki tematyczne, kącik czytelniczy, lekcje biblioteczne itp.);
  - 6) przeprowadzanie inwentaryzacji księgozbioru bibliotecznego;
  - 7) współpracowanie z Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną w Krapkowicach:
    - a) organizowanie lekcji bibliotecznych w bibliotece miejskiej,
    - b) organizowanie Dnia Bibliotekarza w naszej szkole,
    - c) umożliwianie uczestniczenia uczniów w wystawach, spotkaniach z autorami książek, organizowanych przez bibliotekę miejską.
7. Bezpośredni nadzór nad biblioteką sprawuje dyrektor Zespołu, który:
- 1) zapewnia pomieszczenie i wyposażenie warunkujące prawidłową pracę biblioteki;
  - 2) przydziela środki finansowe na działalność biblioteki;
  - 3) inspirowanie i kontroluje współpracę grona pedagogicznego z biblioteką w tworzeniu systemu edukacji czytelniczej i informacyjnej w szkole;
  - 4) w porozumieniu z bibliotekarzem ustala tryb zapewniający zwrot wypożyczonych zbiorów i przestrzega jego wykonania.
8. Wydatki biblioteki są pokrywane z:
- 1) budżetu placówki;
  - 2) dotowane przez radę rodziców lub innych ofiarodawców.
9. Szczegółową organizację pracy biblioteki określają odrębne przepisy i regulamin biblioteki.

§ 53.

1. Zespół zapewnia zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:
  - 1) czas pracy rodziców – na wniosek rodziców;
  - 2) organizację dojazdu do szkoły;
  - 3) inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.
2. Świetlica zapewnia zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, uwzględniając potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe uczniów, ich możliwości psychofizyczne, w szczególności:
  - 1) zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów;
  - 2) zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny;
  - 3) odrabianie lekcji.
3. Świetlica prowadzi zajęcia w grupach wychowawczych.
  - 1) Grupa wychowawcza świetlicy, pozostająca pod opieką jednego nauczyciela, liczy nie więcej uczniów niż oddział klasowy.
4. Szczegółową organizację pracy świetlicy regulują odrębne przepisy.

§ 54.

1. W Zespole Szkół Specjalnych, oprócz obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, mogą być organizowane zajęcia pozalekcyjne.
2. Celem zajęć pozalekcyjnych jest:
  - 1) wspomaganie rozwoju psychofizycznego uczniów;
  - 2) kompensowanie zaburzonych sfer osobowości ucznia;
  - 3) wdrażanie do racjonalnego i prawidłowego zagospodarowania czasu wolnego uczniów;
  - 4) wspomaganie rozwoju fizycznego uczniów przez propagowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych;
  - 5) kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie zachowań prospołecznych;
  - 6) zapobieganie negatywnym zjawiskom w życiu ucznia (alkoholizm, narkomania, palenie papierosów);
  - 7) rozwijanie zainteresowań.
3. Zajęcia pozalekcyjne obejmują:
  - 1) zajęcia rekreacyjno – sportowe;
  - 2) określone koła zainteresowań - koło ekologiczne, informatyczne, teatralne, taneczne;
  - 3) inne formy pracy pozalekcyjnej z uczniami, wynikające z potrzeb, zainteresowań uczniów.
4. W miarę możliwości kadrowo - bazowych szkoła może organizować także zajęcia finansowane przez placówki i instytucje wspomagające szkołę oraz osoby prywatne.

§ 55.

1. Zgodnie z regulaminem samorządu uczniowskiego i postanowieniami rady pedagogicznej do ceremoniału szkolnego zostały wpisane:
  - 1) uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego;
  - 2) wybory do samorządu uczniowskiego;
  - 3) pasowanie na ucznia;
  - 4) Święto Komisji Edukacji Narodowej;
  - 5) Narodowe Święto Niepodległości;
  - 6) spotkanie wigilijne;
  - 7) bal noworoczny;
  - 8) pierwszy dzień wiosny;
  - 9) poranek wielkanocny;
  - 10) tydzień kultury dla ucznia z uwzględnieniem obchodów „Dnia patrona szkoły”;
  - 11) ceremoniał klasowy;
  - 12) uroczystość zakończenia roku szkolnego.

§ 56.

1. Samorząd uczniowski, w porozumieniu i za zgodą dyrektora szkoły, może podejmować działania z zakresu wolontariatu.
2. Celem wolontariatu jest umożliwienie uczniom aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i kształtowanie postaw prospołecznych.
3. Wolontariat działa w oparciu o zasady ustalone w regulaminie zatwierdzonym przez dyrektora.
4. Uczniowie będący wolontariuszami działają pod stałą opieką nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna samorządu uczniowskiego lub innego nauczyciela wyznaczonego do tego zadania przez dyrektora szkoły.

5. Wolontariuszem może być każdy uczeń, który wyraża chęć świadczenia pomocy potrzebującym i słabszym oraz rozumie ustalone w ramach działalności zasady i przestrzega ich.
6. Zadania nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna wolontariatu szkolnego jest:
  - 1) promowanie idei wolontariatu;
  - 2) rekrutacja wolontariuszy;
  - 3) organizowanie spotkań wolontariuszy;
  - 4) wyznaczanie zadań odpowiednich do zainteresowań i możliwości uczniów;
  - 5) wspieranie wolontariuszy, ukierunkowywanie ich w podejmowanych zadaniach, motywowanie do pracy.
7. Zadania wolontariuszy:
  - 1) współtworzenie regulaminu;
  - 2) propagowanie działalności wolontariackiej – apele, plakaty, ogłoszenia, gazetka ścienna;
  - 3) aktywny udział w prowadzenie działań w zakresie wolontariatu ukierunkowanych na niesienie pomocy innym;
  - 4) upowszechnianie w środowisku uczniowskim rezultatów pracy wolontariuszy.
8. Zakres działania szkolnego wolontariatu:
  - 1) działalność na rzecz młodszych, mniej sprawnych, potrzebujących pomocy i wsparcia kolegów ze szkoły:
    - a) uczestnictwo w akcji zbierania nakrętek w określonym celu,
    - b) pomoc w opiece nad mniej sprawnymi kolegami podczas przerw, wycieczki szkolnej,
    - c) inne formy działalności wynikające z aktualnej sytuacji i potrzeb uczniów.
  - 2) udział w jednorazowych akcjach, w zakresie dostosowanym do możliwości wolontariuszy, organizowanych przez szkolny wolontariat lub zewnętrzne podmioty na rzecz potrzebujących spoza Zespołu Szkół Specjalnych.

§ 57.

1. Zespół Szkół Specjalnych może korzystać ze świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy nie będących uczniami Zespołu.
2. Wolontariusz wykonuje świadczenia na rzecz Zespołu dobrowolnie i bez wynagrodzenia. Zakres, sposób i czas świadczeń określa się w porozumieniu między dyrektorem Zespołu a wolontariuszem.
3. Zespół ma obowiązek:
  - 1) zapewnić wolontariuszowi, na dotyczących pracowników zasadach, bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania przez niego świadczeń;
  - 2) pokrywać na dotyczących pracowników zasadach koszty podróży służbowych i diet.
4. Zakres świadczeń na rzecz Zespołu wykonywanych przez wolontariuszy:
  - 1) organizowanie lub pomoc w organizowaniu imprez szkolnych, integracyjnych dla uczniów;
  - 2) pomoc nauczycielowi w opiece nad uczniami podczas imprez szkolnych, integracyjnych, wycieczek;
  - 3) organizowanie akcji charytatywnych na rzecz uczniów wymagających pomocy materialnej, rzeczowej np. paczka na święta dla konkretnego ucznia, zbiórka nakrętek, akcja zbierania pampersów itp.;
  - 4) pomoc w wykonywaniu pomocy do zajęć, dekoracji szkolnej, klasowej;
  - 5) pomoc nauczycielowi, terapii w prowadzeniu zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
  - 6) Szczegółowe zasady wykonywania świadczeń przez wolontariusza regulują odrębne przepisy.

§ 58.

1. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki przez Zespół ma na celu:
  - 1) poznawanie przez uczniów kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków i historii;
  - 2) poznanie kultury innych państw;
  - 3) poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego;
  - 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
  - 5) upowszechnienie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
  - 6) podnoszenie sprawności fizycznej;
  - 7) upowszechnienie form aktywnego wypoczynku;
  - 8) przeciwdziałanie patologii społecznej;
  - 9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
2. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych i specjalistycznych organizowanych dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
3. Wycieczki szkolne, w których biorą udział uczniowie, mogą przybierać następujące formy:
  - 1) wycieczki przedmiotowe;
  - 2) wycieczki krajoznawczo – turystyczne;
  - 3) wycieczki turystyki kwalifikowanej;
  - 4) imprezy wyjazdowe: „zielone szkoły”, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.
4. Udział uczniów w wycieczkach, z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych, oraz w imprezach wyjazdowych, wymaga zgody rodziców (prawnych opiekunów).
5. Organizację i program wycieczek oraz imprez wyjazdowych dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności psychofizycznej.
6. Dyrektor wyznacza kierownika wycieczki lub imprezy spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonej formy krajoznawstwa i turystyki.
7. Dla zapewnienia opieki nad uczniami biorącymi udział w wycieczce ustala się liczbę uczestników w grupach i liczbę opiekunów:
  - 1) na wycieczce przedmiotowej udającej się poza teren szkoły:
    - a) w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim - 1 nauczyciel sprawuje opiekę nad grupą liczącą do 16 uczniów;
    - b) w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 1 nauczyciel sprawuje opiekę nad grupą liczącą do 8 uczniów;
  - 1) na wycieczce krajoznawczo - turystycznej z korzystaniem z publicznych środków lokomocji:
    - a) w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim - przynajmniej 1 nauczyciel na 10 - osobową grupę uczniów;
    - b) w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, opiekę nad 8 - osobową grupą sprawuje przynajmniej 1 nauczyciel.
12. Przy realizacji "zielonej szkoły", turnusów rehabilitacyjnych, oprócz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i opieki ujętych wyżej, należy zabezpieczyć realizację programu nauczania.
13. Szczegółowe zasady kwalifikowania, organizacji i bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych regulują odrębne przepisy.

§ 59.

1. Zespół zapewnia uczniom opiekę medyczną i profilaktykę zdrowotną.
2. Opiekę medyczną i profilaktykę zdrowotną prowadzi pielęgniarka szkolna.
  - 1) Celem opieki zdrowotnej jest:
    - a) włączenie rodziców, uczniów, wychowawcy klasy, nauczycieli do ochrony i promowania zdrowia ucznia,
    - b) uznanie edukacji zdrowotnej ucznia i jego rodziców za podstawowy element profilaktyki opieki zdrowotnej,
    - c) tworzenie warunków pracy szkoły przyjaznej dla ucznia (pełna profilaktyka),
    - d) podejmowanie działań mających na celu profilaktykę uzależnień,
    - e) przeprowadzanie testów przesiewowych i profilaktycznych badań lekarskich,
    - f) wsparcie nauczycieli w opiece i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb uczniów przewlekle chorych.
3. Szczegółowe zadania szkolnej służby zdrowia w każdym roku szkolnym ustala dyrektor Zespołu.
4. Zasady zatrudniania w Zespole pracowników służby zdrowia regulują odrębne przepisy Ministra Zdrowia.

Rozdział 6. Uczniowie

§ 60.

1. Rekrutacja ucznia do szkoły podstawowej obejmuje:
  - 1) złożenie wniosku o przyjęcie do szkoły, podpisanego przez rodziców (prawnych opiekunów);
  - 2) przedłożenia aktualnego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności intelektualnej, wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną;
  - 3) skierowanie od starosty powiatu do szkoły specjalnej.
2. Rekrutacja uczniów do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy obejmuje:
  - 1) złożenie wniosku o przyjęcie do szkoły, podpisanego przez rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia;
  - 2) przedłożenie świadectwa ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej lub gimnazjum;
  - 3) przedłożenia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężonej;
  - 4) przedłożenia zaświadczenia lekarza o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności pracy;
  - 5) skierowanie od starosty powiatu do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.
3. Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze organizuje się dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych indywidualnych lub zespołowych, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną.
  - 1) Zgodę na objęcie dziecka zajęciami rewalidacyjno - wychowawczymi wydaje organ prowadzący szkołę na podstawie wniosku rodziców.
4. Wczesnym wspomaganie rozwoju objęte może być dziecko od chwili wykrycia niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki w szkole, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

- 1) Zgodę na objęcie dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju wydaje organ prowadzący szkołę na podstawie wniosku rodziców i opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

§ 61.

1. Uczniowie Zespołu mają prawo do:

- 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami pedagogiki specjalnej, uwzględniającego ich indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne, rozwojowe oraz zasady higieny pracy umysłowej;
- 2) informacji na temat zakresu wymagań, metod nauczania i kryteriów oceniania z poszczególnych przedmiotów;
- 3) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie ich godności i prywatności;
- 4) korzystania z pomocy stypendialnej bądź doraźnej, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 5) szczególnie troskliwego i życzliwego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym, rewalidacyjnym;
- 6) swobody wyrażania myśli i przekonań w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych, jeśli nie narusza tym dobra innych osób;
- 7) rozwijania zainteresowań i uzdolnień;
- 8) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny oraz ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce;
- 9) korzystania z pomocy psychologiczno – pedagogicznej, z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i zawodowego;
- 10) korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu sportowego, rekreacyjnego, sprzętu specjalistycznego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, środków dydaktycznych, podręczników i materiałów edukacyjnych, księgozbioru biblioteki podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, zgodnie z ich przeznaczeniem i w myśl obowiązujących regulaminów;
- 11) wpływania na życie szkoły poprzez działalność samorządową oraz zrzeszanie się w organizacjach działających w Zespole;
- 12) właściwej opieki i pomocy socjalnej;
- 13) reprezentowania placówki w konkursach przedmiotowych, plastycznych, przeglądach twórczości artystycznej, zawodach sportowych itp.

§ 62.

1. W przypadku naruszenia praw ucznia, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość złożyć skargę.
2. Ustala się następujący tryb składania i rozpatrywania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia:
  - 1) skargi składa się do szkolnego rzecznika praw ucznia;
  - 2) rzecznik powinien rozpatrzyć skargę nie później niż w ciągu 14 dni;
  - 3) ostateczną decyzję dotyczącą wniesionej do rzecznika skargi podejmuje dyrektor szkoły po uprzednim zapoznaniu się z wynikami postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego przez rzecznika oraz z jego opinią w tej sprawie;

- 4) od każdej decyzji rzecznika/dyrektora szkoły podjętej w związku ze złożoną skargą wnoszący może się odwołać do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą w terminie 7 dni od daty powzięcia o niej wiadomości.

§ 63.

1. Zadaniem ucznia Zespołu Szkół Specjalnych jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, rewalidacyjnych, stosownie do własnych możliwości, aktywny udział w życiu szkoły, przestrzeganie ustalonych norm i zasad postępowania.
2. Uczeń Zespołu ma obowiązek:
  - 1) systematycznie i aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych, rewalidacyjnych oraz w wybranych przez siebie zajęciach pozalekcyjnych i innych formach życia Zespołu;
  - 2) przychodzić punktualnie na zajęcia edukacyjne;
  - 3) przygotowywać się do zajęć zgodnie z zaleceniami nauczycieli;
  - 4) podczas zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych uważnie słuchać i wykonywać polecenia nauczycieli oraz zachowywać się w sposób nie zakłócający przebiegu zajęć (nie rozmawiać z kolegami na tematy nie dotyczące przebiegu zajęć, nie odchodzić bez ważnej przyczyny z miejsca pracy, nie zaczepiać kolegów, nie przeszkadzać im swoim zachowaniem w lekcji);
  - 5) nadrobić, w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w szkole, powstałych zaległości w sposób i w terminie ustalonym z nauczycielem przedmiotu;
  - 6) dbać o higienę osobistą i zdrowie;
  - 7) wystrzegać się zgubnych nałogów;
  - 8) przestrzegać zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły oraz dbać o schludny wygląd:
    - a) przez schludny wygląd rozumie się: czystość osobistą, skromny (nie odsłaniający nadmiernie ciała), estetyczny strój, nieużywanie kosmetyków upiększających w sposób naruszający wizerunek ucznia, (dopuszcza się bardzo delikatny makijaż podkreślający naturalny wygląd), stosowną fryzurę oraz umiarkowane noszenie ozdób i biżuterii;
  - 9) noszenia stroju galowego – biała bluzka / koszula, granatowe lub czarne spodnie/ spódnica - podczas uroczystości szkolnych oraz z okazji świąt państwowych;
  - 10) noszenia obuwia zmiennego;
  - 11) przestrzegania w czasie zajęć edukacyjnych i przerw zakazu korzystania z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych. W uzasadnionych przypadkach, uzgodnionych z rodzicami (prawnymi opiekunami), uczeń ma możliwość korzystania z telefonu stacjonarnego w sekretariacie;
  - 12) dbania o wspólne dobro, ład i porządek w placówce, szanowania sprzętu, pomocy dydaktycznych, podręczników, materiałów edukacyjnych;
  - 13) przestrzegania zasad kultury współżycia wobec kolegów, nauczycieli i innych pracowników Zespołu;
  - 14) podporządkowania się zaleceniom i zarządzeniom dyrektora Zespołu, wychowawców, nauczycieli oraz ustaleniom samorządu szkolnego lub klasowego;
  - 15) dbania o honor i tradycje Zespołu;
  - 16) okazywania szacunku nauczycielom, wychowawcom, pracownikom Zespołu.
3. Każda nieobecność ucznia na zajęciach edukacyjnych powinna być usprawiedliwiona ustnie lub pisemnie przez rodziców (prawnych opiekunów) najpóźniej w następnym dniu po zaistniałej nieobecności; każda nieobecność ustnie uzasadniona powinna być potwierdzona pisemnym usprawiedliwieniem, najpóźniej 3 dni po powrocie ucznia do szkoły.
4. Ucznia obowiązuje absolutny zakaz:

- 1) picia alkoholu, palenia papierosów i zażywania środków odurzających w szkole i poza nią;
- 2) przynoszenia do szkoły przedmiotów, materiałów i substancji, które nie są związane z procesem nauczania i wychowania, i które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia, życia;
- 3) stosowania jakiegokolwiek formy przemocy;
- 4) nagrywania głosu i obrazu osób trzecich;
- 5) opuszczania budynku szkolnego w czasie zajęć i przerw bez opieki nauczyciela.

§ 64.

1. Uczeń Zespołu może otrzymać wyróżnienie i nagrodę za:
  - 1) rzetelną naukę (duży wysiłek, zaangażowanie, aktywny udział w lekcji, staranne wykonywanie zadań, ćwiczeń);
  - 2) wzorową postawę ucznia (wysoka frekwencja; wysoki poziom kultury osobistej);
  - 3) szczególne osiągnięcia, związane z indywidualnymi umiejętnościami, uzdolnieniami, wykazane poprzez uczestnictwo w różnorodnych konkursach, turniejach, zawodach sportowych;
  - 4) zaangażowanie w prace na rzecz klasy, szkoły;
  - 5) aktywny, sumienny udział w życiu klasy, szkoły;
  - 6) podejmowanie działań w zakresie wolontariatu;
  - 7) aktywny udział w wybranych zajęciach pozalekcyjnych.
2. Nagrody przyznaje dyrektor Zespołu na wniosek wychowawcy klasy, nauczyciela, samorządu uczniowskiego, rady rodziców (po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej).
3. Nagrody finansowane są przez budżet Zespołu oraz przez radę rodziców.
4. Rodzaje nagród:
  - 1) pochwała wychowawcy lub nauczyciela na forum klasy;
  - 2) pochwała opiekuna samorządu uczniowskiego lub organizacji uczniowskiej;
  - 3) pochwała ucznia na forum szkoły poprzez nauczyciela przedmiotu, wychowawcy, dyrektora;
  - 4) dyplom;
  - 5) inny rodzaj nagrody rzeczowej;
  - 6) list pochwalny dla ucznia i jego rodziców;
  - 7) wpis do kroniki szkolnej;
  - 8) wyróżnianie uczniów poprzez znaki okolicznościowe typu: "Dobrze liczę", "Ładnie maluję", itp.;
  - 9) wyróżnianie uczniów poprzez umieszczenia nazwiska, zdjęcia na tablicy szkolnej zatytułowanej „Gratulujemy”, „Dziękujemy”;
  - 10) Uchwałą rady pedagogicznej z dnia 14.06.2011, za wybitne osiągnięcia w nauce i zachowaniu, uczniowi może zostać przyznana „Statuetka Juliana”;
  - 11) Rada pedagogiczna Zespołu, w porozumieniu z innymi organami Zespołu, może ustanowić dla wyróżniających się uczniów inne nagrody oraz określić warunki ich uzyskiwania.

§ 65.

1. W przypadku rażącego nieprzestrzegania obowiązków uczniowskich lub postępowania niezgodnego z przyjętymi normami, regulaminami czy statutem Zespołu, uczeń może zostać ukarany.
2. Nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia.
3. Ustala się następujące rodzaje kar:

- 1) upomnienie przez nauczyciela przedmiotu, wychowawcę, na forum klasy;
  - 2) umieszczenie notatki o zachowaniu w dzienniku lekcyjnym;
  - 3) odnotowanie złego zachowania w klasowym zeszycie wychowawczym;
  - 4) upomnienie przez dyrektora szkoły na forum klasy;
  - 5) upomnienie przez nauczyciela przedmiotu, wychowawcę, dyrektora na forum szkoły;
  - 6) zawieszenie prawa udziału w wycieczkach, w zajęciach pozalekcyjnych, po wcześniejszej konsultacji z rzecznikiem praw ucznia;
  - 7) nagana udzielona przez nauczyciela, wychowawcę i dyrektora zespołu;
  - 8) powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) o nagannym zachowaniu ucznia;
  - 9) powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) o nie realizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego lub nie przygotowywaniu się do zajęć;
  - 10) powiadomienie ośrodka pomocy społecznej, kuratora, sądu, jeśli mimo podjętych środków, sytuacja nie ulega poprawie;
  - 11) obniżenie oceny z zachowania na okres semestru, roku szkolnego;
  - 12) przeniesienie ucznia do równoległej klasy;
  - 13) dopuszcza się możliwość umieszczenia nazwiska, zdjęcia ucznia łamiącego reguły zachowania zawarte w Statucie na tablicy szkolnej pod hasłem: „Przepraszamy”, „Życzymy sobie”;
  - 14) w sytuacjach rażącego nieprzestrzegania zasad kultury zachowania (agresja słowna, fizyczna, stosowanie niedozwolonych używek), wprowadza się możliwość nakazu wykonania przez ucznia zadania, wskazanego przez nauczyciela, na rzecz szkoły lub środowiska lokalnego;
  - 15) w sytuacji nieprzestrzegania zakazu korzystania z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć edukacyjnych i przerw nauczyciel ma obowiązek zabrania telefonu lub innego urządzenia na czas pobytu ucznia w szkole oraz powiadomienia rodziców (prawnych opiekunów) o złamaniu ustalonego zakazu.
4. Wyżej wymienione kary należy stopniować.
- 1) W wyjątkowych okolicznościach (wnoszenie na teren szkoły alkoholu, narkotyków, brutalne pobicie, wandalizm, stwarzanie sytuacji uniemożliwiających normalną pracę placówki, demoralizacja innych uczniów), pomija się kolejność stosowania kar.

§ 66.

1. W uzasadnionych przypadkach dyrektor Zespołu może, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego oraz wyczerpaniu wszystkich zawartych w statucie ustaleń, wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły.
  - 1) Przeniesienie ucznia do innej szkoły może nastąpić w przypadkach:
    - a) notorycznego uchylania się od obecności na wszelkich obowiązkowych zajęciach wynikających z programu nauczania (co najmniej 50% nieobecności),
    - b) ustawicznego, łamania regulaminu szkolnego oraz postanowień statutowych, mimo podejmowanych wobec niego środków, w szczególności w przypadkach stanowiących zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia innych:
      - bójki, awantury, przemoc fizyczna i psychiczna,
      - demoralizowanie innych uczniów,
      - picie alkoholu i przebywanie pod jego wpływem na terenie szkoły oraz na wycieczkach i innych imprezach organizowanych przez szkołę,
      - posiadanie, rozprawianie i używanie substancji psychoaktywnych,
      - stwarzanie innych sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa innych i swojego,

- konflikt z prawem i zasądzenie wyroku.
- 2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor Zespołu może, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego oraz wyczerpaniu wszystkich zawartych w statucie ustaleń, skreślić ucznia szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy z listy uczniów.
  - 1) Skreślenie ucznia z listy uczniów może nastąpić w przypadkach:
    - a) notorycznego uchylania się ucznia od obecności na wszelkich obowiązkowych zajęciach wynikających z programu nauczania (co najmniej 50% nieobecności),
    - b) ustawicznego łamania regulaminu szkolnego oraz postanowień statutowych w szczególności w przypadkach stanowiących zagrożenia dla innych (bójki, awantury, przemoc fizyczna i psychiczna, demoralizowanie innych uczniów), konflikt z prawem i zasądzenie wyroku.

§ 67.

1. Wychowawca klasy lub dyrektor Zespołu ma obowiązek poinformować rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o przyznanej nagrodzie lub zastosowanej wobec niego karze. Rodzice (opiekunowie prawni) mogą być poinformowani o w/w fakcie pisemnie lub ustnie.
2. Od każdej wymienionej kary uczeń może odwołać się za pośrednictwem wychowawcy klasy, samorządu uczniowskiego, psychologa, rzecznika praw ucznia, do dyrektora Zespołu w terminie do trzech dni od daty jej nałożenia.

Rozdział 7. Zasady wewnątrzszkolnego systemu oceniania

§ 68.

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych polega na:
  - 1) rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej, dostosowanych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych ucznia;
  - 2) formułowaniu oceny.
2. Nauczyciele mają obowiązek dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wniosków z wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.
3. Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych określony jest w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
4. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych ustalonych dla uczniów oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
5. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach, sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
6. Ocenianie opiera się na czytelnych i znanych uczniom i ich rodzicom (prawnym opiekunom) kryteriach.
7. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
  - 2) udzielanie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju;
  - 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy;
  - 4) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
  - 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej;
  - 6) udzielenie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć.
8. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
- 1) bieżące ocenianie;
  - 2) ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 3) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych.
9. Ocena poziomu osiągnięć edukacyjnych powinna być systematyczna, obiektywna, mieć charakter ciągły, odbywać się na bieżąco, podczas wielokierunkowej działalności ucznia.
10. Oceny są jawne dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

§ 69.

1. W klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim ustala się następujące formy oceniania bieżącego:
  - 1) ocena ustna, informacja o tym co uczeń zrobił dobrze, a co wymaga poprawy oraz w jaki sposób powinien dalej uczyć się;
  - 2) ocena według skali obrazkowej, jest oceną motywującą, jej forma może ulec zmianie w związku z utratą jej znaczenia w oczach ucznia.

§ 70.

1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oceny bieżące wyrażone są stopniem w skali od 1 do 6.
2. Nauczyciel przedmiotu określa oraz przedstawia uczniowi oraz rodzicom wymagania dotyczące uzyskania określonej oceny.
3. Nauczyciel w trakcie semestru winien wystawić uczniowi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim co najmniej 6 ocen cząstkowych.
4. Oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia dokonuje się na podstawie:
  - 1) wypowiedzi ustnych uczniów;
  - 2) umiejętności praktycznych ;
  - 3) działań praktycznych;
  - 4) aktywności na lekcji;
  - 5) prac pisemnych (kartkówki, sprawdziany wiadomości, wypracowania klasowe, dyktanda, karty pracy, testy, i inne);
  - 6) zadań domowych pisemnych i ustnych;
  - 7) konkursów przedmiotowych, artystycznych, innych;

- 8) testów sprawnościowych (wychowanie fizyczne);
- 9) własnej twórczości – prace plastyczne, ekspresja muzyczna, taniec itp.
5. Nauczyciel języka niemieckiego powinien wśród ocen cząstkowych uwzględnić sprawdzenie osiągnięć uczniów z następujących umiejętności:
  - 1) rozumienie tekstu czytanego;
  - 2) rozumienie tekstu słyszanego;
  - 3) wypowiedzi na zadany temat;
  - 4) sprawności językowo – gramatycznej.
6. Rodzaje pisemnych prac sprawdzających:
  - 1) praca klasowa lub sprawdzian (45 minut) obejmuje jeden dział;
  - 2) kartkówka (do 15 minut) obejmuje materiał do trzech ostatnich lekcji.
7. Prace pisemne z poszczególnych przedmiotów nie mogą mieć wyłącznie formy testowej.
8. Nauczyciele powinni przestrzegać higieny pracy umysłowej uczniów, co oznacza że:
  - 1) jednego dnia może odbyć się nie więcej niż jeden sprawdzian lub praca klasowa, nie uwzględniając sprawdzianów położonych na prośbę uczniów;
  - 2) w tygodniu nie więcej niż dwa sprawdziany lub dwie prace klasowe.
9. Kartkówka jest formą bieżącej oceny przygotowania do lekcji i mogą być przeprowadzane w dowolnym terminie, bez uprzedzenia.
10. Sprawdzian obejmujący szerszy zakres materiału (więcej niż trzy jednostki lekcyjnej) powinien być zapowiedziany co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku.
11. Przed sprawdzianem nauczyciel podaje uczniom punktację za poszczególne zadania i kryteria wymagań do uzyskania określonej oceny.
12. Nauczyciel powinien w ciągu 14 dni sprawdzić, ocenić i omówić prace klasowe a w ciągu 7 dni sprawdzić, ocenić i omówić sprawdziany zaś kartkówki oceniać na bieżąco.
13. W ocenie prac klasowych, dyktand, testów sprawdzających, stosuje się ocenę punktową mającą na celu wskazanie ilości uzyskanych punktów w stosunku do liczby możliwych do uzyskania. Punkty te przelicza się na stopnie.
14. Przy przeliczaniu skali punktowej na ocenę przyjęto następujące kryteria procentowe:
  - 1) 0 - 10% niedostateczny,
  - 2) 11 - 31% dopuszczający,
  - 3) 31 - 50% dostateczny,
  - 4) 51 - 75% dobry,
  - 5) 76 - 100 % bardzo dobry.
14. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom).
  - 1) Praca pisemna udostępniona jest uczniowi podczas zajęć edukacyjnych, na których jest omawiana po sprawdzeniu;
  - 2) Prace udostępniane są rodzicom podczas zebrań klasowych oraz indywidualnych konsultacji;
  - 3) Nauczyciel zobowiązany jest do przechowania prac pisemnych uczniów do dnia zakończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych w danym roku szkolnym.
15. Uczeń ma prawo jeden raz poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej lub sprawdzianu. Poprawa może mieć formę ustną lub pisemną na warunkach określonych przez nauczyciela przedmiotu.
16. Stopień trudności pracy klasowej lub sprawdzianu poprawkowego jest taki sam jak macierzystego.

17. Ocena uzyskana z poprawy pracy klasowej lub sprawdzianu jest wyraźnie zaznaczona w dzienniku obok oceny uzyskanej z pracy klasowej lub sprawdzianu macierzystego.
18. Uczeń, który był nieobecny i nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu powinien napisać tę pracę w ustalonym przez nauczyciela terminie, nie później jednak niż w ciągu dwóch tygodni po powrocie do szkoły.

§ 71.

Przy ustaleniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, muzyki i plastyki, należy brać w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia z wywiązywania się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

- 1) Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, należy uwzględniać oprócz wysiłku ucznia, także systematyczność udziału w zajęciach oraz aktywność w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej.

§ 72.

1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego.
2. Decyzję o zwolnieniu ucznia z wykonywania ćwiczeń na zajęciach wychowania fizycznego podejmuje dyrektor Zespołu na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, oraz na czas określony w tej opinii.
3. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego lub informatyki, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

§ 73.

1. W oddziałach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi stosuje się następujące formy oceniania bieżącego:
  - 1) analiza postępów uczniów dokonywana podczas cyklicznych zebrań zespołu nauczycieli uczących w klasie;
  - 2) ocena ustna – informacja o tym, co uczeń zrobił dobrze, co należy poprawić oraz w jaki sposób powinien dalej uczyć się;
  - 3) system wzmocnień stosowany indywidualnie w przypadku każdego ucznia.
2. Zespół nauczycieli i specjalistów uczących w oddziale dwa razy w roku dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.

§ 74.

Zasady oceniania z religii / etyki regulują odrębne przepisy.

§ 75.

1. Nauczyciel uzasadnia ocenę bieżącą oraz śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną w sposób ustny.
2. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić w sposób pisemny.

3. Uzasadnienie powinno zawierać następujące informacje: o spełnieniu wymagań edukacyjnych, rytmiczności i systematyczności oceniania, sposobie motywowania ucznia do pracy oraz informacje o zastosowanych różnych formach oceniania.

§ 76.

1. Co najmniej na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej zespoły przedmiotowo - wychowawcze zobowiązane są odbyć spotkania w sprawie klasyfikacji śródrocznej i rocznej.
2. Ostateczny termin wystawiania śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania ustala się na trzy dni przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

§ 77.

1. Klasyfikowanie śródroczne i roczne w klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania oraz ustaleniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
2. Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych w klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyżnianiem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.
3. W klasach I - III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania są ocenami opisowymi.

§ 78.

Klasyfikacja śródroczna i roczna, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych według skali określonej w§ 84. oraz śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania według skali określonej w§ 85.

§ 79.

1. Klasyfikacja śródroczna i roczna ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi w klasach I-III szkoły podstawowej, polega na okresowym i rocznym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych zawartych w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym, i zachowania oraz ustaleniu jednej śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

2. Klasyfikowanie śródroczne i roczne ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na okresowym i rocznym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem wymagań określonych w indywidualnym programie edukacyjnego - terapeutycznego, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

§ 80.

1. Na 14 dni przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy są zobowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
2. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej wychowawca, w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu, obowiązany jest przekazać uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) informację o zagrożeniu oceną niedostateczną z zajęć edukacyjnych.
3. Informację o zagrożeniu ucznia ocenami niedostatecznymi z zajęć edukacyjnych wychowawca wpisuje w dzienniku lekcyjnym na stronie „notatki”.
4. Formą poinformowania rodziców(prawnych opiekunów) o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych oraz o zagrożeniu oceną niedostateczną jest jedna z niżej wymienionych:
  - 1) ustnie, podczas indywidualnej rozmowy lub podczas zebrania rodziców – (potwierdzenie podpisem rodzica/prawnego opiekuna w dzienniku lekcyjnym w rubryce „kontakty z rodzicami”);
  - 2) poprzez list wysłany przez wychowawcę za potwierdzeniem odbioru, z informacją o przewidywanych rocznych niedostatecznych ocenach klasyfikacyjnych z określonych zajęć edukacyjnych; list musi posiadać pieczętkę szkoły, kopia listu pozostaje w dokumentacji wychowawcy klasy.

§ 81.

Ustalona przez nauczyciela niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

§ 82.

Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a ocenę zachowania - wychowawca klas, po konsultacji z nauczycielami uczącymi w danym oddziale.

§ 83.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne oraz końcowe ustala się w stopniach wg następującej skali:

- 1) stopień celujący – 6;
- 2) stopień bardzo dobry – 5;
- 3) stopień dobry – 4;
- 4) stopień dostateczny – 3;
- 5) stopień dopuszczający – 2;
- 6) stopień niedostateczny – 1.

§ 84.

Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, począwszy od kl. IV szkoły podstawowej, ustala się według następującej skali:

- 1) wzorowe;
- 2) bardzo dobre;
- 3) dobre;
- 4) poprawne;
- 5) nieodpowiednie;
- 6) naganne.

§ 85.

1. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ucznia Zespołu uwzględnia w szczególności:

- 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia:
  - a) jest systematyczny, dokładny, skrupulatny w wykonaniu powierzonych zadań,
  - b) wykonuje zadania w ustalonym terminie,
  - c) ma zawsze przybory szkolne, zeszyty, strój sportowy,
  - d) wykonuje polecenia nauczyciela (odrabia prace domowe, nosi strój gimnastyczny, przybory i pomoce szkolne,
  - e) sumiennie pełni powierzone role,
  - f) nosi odpowiedni strój szkolny, w czasie świąt i uroczystości – odpowiedni strój galowy,
  - g) cechuje go wzorowa frekwencja i punktualność:
    - nie opuszcza zajęć bez ważnego powodu,
    - usprawiedliwia nieobecności w dopuszczalnym terminie,
    - jest punktualny, nie spóźnia się do szkoły i na inne zajęcia;
  - h) postępuje zgodnie z dobrem społeczności szkolnej;
  - i) bierze aktywny udział w zajęciach i uroczystościach szkolnych, jest konsekwentny w podjętych działaniach i zobowiązaniach;
- 2) dbałość o honor i tradycje szkoły:
  - a) godnie reprezentuje szkołę w imprezach rekreacyjno sportowych szkolnych i pozaszkolnych,
  - b) godnie reprezentuje szkołę w konkursach przedmiotowych, plastycznych, przeglądach twórczości artystycznej na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim,
  - c) godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim,
  - d) prezentuje odpowiedni stosunek do symboli narodowych:
    - odnosi się z szacunkiem do symboli narodowych, hymnu państwowego,
    - zna hymn państwowy,

- w czasie uroczystości państwowych, patriotycznych i szkolnych zachowuje się poprawnie (godna postawa, strój galowy, stosowny do sytuacji);
- e) bierze aktywny udział w uroczystościach i imprezach szkolnych wynikających z ceremoniału szkoły, wkłada duży wysiłek w przygotowanie się do wyznaczonej roli,
- 3) dbanie o piękno mowy ojczystej:
  - a) stosuje formy grzecznościowe w szkole i poza szkołą:
    - dobiera adekwatne do wypowiedzi słowa (pyta, prosi, dziękuje, informuje, przeprasza),
    - nie krzyczy, nie używa wulgaryzmów,
    - przestrzega kolejności wypowiedzi (nie przerywa, nie przeszkadza rozmówcy, nie wtrąca się do rozmowy innych),
    - zachowuje odpowiednią postawę podczas mówienia/rozmowy (nie żuje gumy, nie trzyma rąk w kieszeniach),
  - b) wyróżniające recytacje:
    - udział w konkursach recytatorskich,
    - udział w apelach;
  - 4) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób oraz troska o mienie szkolne:
    - a) przejawia nawyki higieniczno-zdrowotne:
      - dba o czystość, wygląd zewnętrzny, ubiór, odpowiedni strój,
      - dba o zdrowie swoje i innych poprzez unikanie czynników szkodliwych (papierosy, alkohol, narkotyki),
    - b) zwracanie uwagi na niebezpieczne zachowania uczniów:
      - nie przynosi do szkoły przedmiotów, które mogłyby wyrządzić krzywdę innym,
      - zna i stosuje się do przepisów ruchu drogowego,
      - nie opuszcza terenu szkoły w czasie trwania lekcji w danym dniu i bez zezwolenia nauczyciela, wychowawcy,
      - nie bierze udziału w sytuacjach, które zagrażają bezpieczeństwu (podkładanie nóg, „fala szkolna”),
      - jest odpowiedzialny (nie stwarza sytuacji zagrożenia),
      - w okresie zimowym nie rzuca śnieżkami w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły,
      - stosuje się do szczegółowych regulaminów ustalonych i obowiązujących na wycieczce, zawodach sportowych, i innych imprezach szkolnych i pozaszkolnych,
    - c) troska o mienie szkoły:
      - dba o sprzęt w salach lekcyjnych, na korytarzach, w toaletach, w świetlicy, bibliotece, sali gimnastycznej (nie rysuje ławek, krzeseł, ścian) itp.,
      - utrzymanie porządku i czystości w miejscu pracy, w klasie, na korytarzu, w toalecie (sprzątanie po sobie),
      - korzysta ze sprzętu sportowego i innego sprzętu szkolnego zgodnie z przeznaczeniem,
      - używa sanitariatów zgodnie z przeznaczeniem,
      - zachowuje się bezpiecznie na schodach.
  - 5) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią:
    - a) przykładowe zachowanie się na lekcji i w czasie wyjazdów poza teren szkoły:
      - nie przeszkadza w prowadzeniu lekcji,
      - poprawnie kontaktuje się z grupą rówieśniczą,
      - cechuje go kultura współżycia w grupie,
      - jest odpowiedzialny za swoje zachowanie (kontrola, samokrytycyzm),

- potrafi zachować się kulturalnie w każdej sytuacji;
  - b) wykazywanie się uczciwością:
    - w razie rozwiązywania sytuacji konfliktowej staje po stronie racji, jest sprawiedliwy,
    - jest prawdomówny,
  - c) naprawienie wyrządzonej szkody:
    - potrafi przyznać się do popełnionego czynu i ponieść tego konsekwencje,
    - nie ponawia zachowań niepożądanych.
  - 6) okazywanie szacunku innym osobom:
    - a) taktowne zachowanie wobec personelu szkoły, uczniów, osób starszych:
      - okazuje szacunek wszystkim pracownikom szkoły poprzez kłanianie się, używanie zwrotów powitania, pożegnania, używanie zwrotów grzecznościowych (proszę, dziękuję, przepraszam),
      - pomaga osobom starszym,
      - prawidłowo reaguje na uwagi wszystkich pracowników szkoły.
    - b) poszanowanie wysiłku i pracy innych:
      - szanuje wytwory pracy nauczycieli, pań sprzątaczek, woźnego i innych osób.
2. Kryteria uzyskania przez ucznia poszczególnych ocen z zachowania:
- 1) wzorowe – zachowanie i postawy ucznia nie budzą zastrzeżeń lub uwag, dotyczą nieznaczących uchybień w jednym obszarze;
  - 2) bardzo dobre – uwagi dotyczą nieznaczących uchybień najwyżej w dwóch obszarach;
  - 3) dobre - uwagi dotyczą nieznaczących uchybień w trzech obszarach;
  - 4) poprawne – uwagi dotyczą nieznaczących uchybień najwyżej w czterech obszarach lub poważnych uchybień w jednym z obszarów;
  - 5) nieodpowiednie – uwagi dotyczą nieznaczących uchybień najwyżej w pięciu obszarach lub poważnych zastrzeżeń co do dwóch obszarów;
  - 6) naganne – niespełnienie kryterium oceny nieodpowiedniej skutkuje oceną naganną.
3. Przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyleń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii publicznej poradni psychologiczno - pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.
4. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
- 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
  - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
5. Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole po raz drugi z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 86.

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenie do dyrektora Zespołu jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.
2. Zastrzeżenia mogą być zgłaszane od dnia ustalenia tej oceny, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno – wychowawczych.
3. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu

ustalania tej oceny, dyrektor Zespołu, po wstrzymaniu wykonania uchwały rady pedagogicznej, powołuje komisję, która:

- 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów, w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

§ 87.

Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczających połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

§ 88.

1. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
2. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
3. Szczegółowe warunki przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego regulują odrębne przepisy

§ 89.

1. Uczeń klasy I – III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej.
2. Rada pedagogiczna może (w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych stanem zdrowia lub poziomem rozwoju lub osiągnięć ucznia) postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I – III szkoły podstawowej na wniosek wychowawcy oraz po zasięgnięciu opinii rodziców.
3. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskał roczne oceny klasyfikacyjne wyższe od stopnia niedostatecznego.
4. O promocji ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi do klasy programowo wyższej decyduje rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym.

§ 90.

Ustala się, że nagroda za osiągnięcia w nauce i zachowaniu na zakończenie roku szkolnego przysługuje uczniowi, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 91.

1. Uczniowi Zespołu można przedłużyć okres nauki:
  - 1) w szkole podstawowej:
    - a) 1 rok na pierwszym etapie edukacyjnym,
    - b) 2 lata na drugim etapie edukacyjnym;
  - 2) w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy - o 1 rok.
2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki podejmuje się nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III, nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII oraz nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy.
3. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi podejmuje w formie uchwały stanowiącej rada pedagogiczna, po uzyskaniu pozytywnej opinii zespołu ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz zgody rodziców.
4. Przedłużenie nauki może być dokonane w przypadkach:
  - 1) braków w opanowaniu wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej, utrudniającej kontynuowanie nauki w kolejnym etapie edukacyjnym, spowodowanych dysfunkcją ucznia lub usprawiedliwionymi nieobecnościami;
  - 2) psychoemocjonalnej niegotowości ucznia do zmiany szkoły.

§ 92.

Uczeń szkoły podstawowej, który został zakwalifikowany do kształcenia specjalnego i ma co najmniej roczne opóźnienie w realizacji programu nauczania, a który w szkole podstawowej specjalnej uzyskuje oceny uznane za pozytywne, zgodne z wewnątrzszkolnym systemem oceniania, ze wszystkich zajęć obowiązkowych oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym programów nauczania dwóch klas, może być promowany poza normalnym trybem uchwałą rady pedagogicznej do klasy programowo wyższej, również w ciągu roku szkolnego.

§ 93.

1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednego lub dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć.
2. Egzaminu poprawkowego z jednego lub dwóch zajęć edukacyjnych nie może zdawać uczeń, który:
  - 1) w sposób rażący lekceważy podstawowe obowiązki szkolne;
  - 2) nie chciał skorzystać z proponowanych przez nauczyciela zajęć dodatkowych lub innych form pracy zmierzających do uzupełniania powstałych braków wiadomości i umiejętności;
  - 3) opuścił 50% zajęć (semestr), a jego nieobecność nie była spowodowana chorobą.
3. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, techniki (informatyki) oraz wychowania fizycznego, z których egzamin powinien mieć przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.
4. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu poprawkowego określają odrębne przepisy.
5. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i powtarza klasę.

§ 94.

1. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim kończy szkołę podstawową jeżeli:
  - 1) w wyniku klasyfikacji końcowej, uzyskał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
  - 2) przystąpił do egzaminu ósmoklasisty.
2. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim kończy gimnazjum, jeżeli:
  - 1) w wyniku klasyfikacji końcowej, uzyskał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
  - 2) przystąpił do egzaminu gimnazjalnego.
3. O ukończeniu szkoły podstawowej, gimnazjum oraz szkoły przysposabiającej do pracy przez ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, postanawia na zakończenie klasy programowo najwyższej rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
  - 1) Uczeń szkoły podstawowej i gimnazjum otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły.
  - 2) Uczeń szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy otrzymuje świadectwo potwierdzające przysposobienie do pracy.

Rozdział 8. Nauczyciele i inni pracownicy Zespołu

§ 95.

1. W Zespole zatrudnia się:
  - 1) pracowników pedagogicznych w tym:
    - a) nauczycieli przedmiotowych,
    - b) nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej,
    - c) nauczycieli w oddziałach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
    - d) wychowawcę świetlicy,
    - e) bibliotekarza,
    - f) psychologa,
    - g) nauczyciela - logopedę,
    - h) nauczycieli – terapeutów,
    - i) doradcę zawodowego.
  - 2) pracowników administracyjnych;
  - 3) pracowników obsługi.

§ 96.

Wszyscy pracownicy administracji i obsługi współpracują z dyrektorem i nauczycielami w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom. Odpowiednie zapisy znajdują się w zakresach ich obowiązków.

§ 97.

1. W Zespole, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i właściwej opieki nad uczniami, zatrudnia się pomoc nauczyciela.
  - 1) Pomoc nauczyciela wspomaga organizację pracy w zespole rewalidacyjno-wychowawczym, w klasach I – IV dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w klasach I – III dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
  - 2) W uzasadnionych przypadkach pomoc nauczyciela może być zatrudniona w klasach V-VIII i szkole specjalnej przysposabiającej do pracy.
2. Do obowiązków pomocy nauczyciela należy:
  - 1) wspomaganie nauczyciela w zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć edukacyjnych w klasie, wyjść poza teren szkoły, wycieczek, przerw międzylekcyjnych, podczas odprowadzania uczniów po skończonych zajęciach do świetlicy;
  - 2) pełnienie czynności opiekuńczych i obsługowych w stosunku do dzieci, głównie w zakresie higieny osobistej, jedzenia i ubierania;
  - 3) uczestniczenie w zajęciach zespołowych, prowadzonych przez nauczyciela i pomoc w ich organizowaniu i prowadzeniu.

§ 98.

1. Zasady zatrudniania i wynagradzania nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami określają odrębne przepisy.
2. Kwestie dotyczące stosunku pracy, zasad wynagradzania oraz stosowania kar i nagród rozstrzygać należy zgodnie z zapisami Karty Nauczyciela i Kodeksu Pracy.

§ 99.

1. Nauczyciele mogą tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe, zespoły do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub inne zespoły problemowo-zadaniowe związane z działalnością programową placówki.
2. Pracą zespołu kieruje przewodniczący lub koordynator powołany przez Dyrektora na wniosek zespołu.
3. Wychowawca, nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem tworzą zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
  - 1) Pracą zespołu koordynuje wychowawca klasy lub inny nauczyciel lub specjalista prowadzący zajęcia z uczniem, wyznaczony przez dyrektora;
  - 2) W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć:
    - a) na wniosek dyrektora szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno- pedagogicznej,
    - b) rodzice,
    - c) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia – inne osoby, a w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
  - 3) Do zadań zespołu należy:
    - a) opracowywanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia,

- b) dokonywanie, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, z uwzględnieniem oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniowi
  - c) w miarę potrzeb dokonywanie modyfikacji programu,
  - d) w zależności od potrzeb, oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz modyfikacji programu dokonuje się we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
4. W celu realizacji zadań wychowawczych szkoły, rada pedagogiczna powołuje zespół wychowawczy.
5. Do zadań zespołu wychowawczego należy:
- 1) opracowywanie programu wychowawczo - profilaktycznego z uwzględnieniem zadań związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem uczniów;
  - 2) monitorowanie realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego;
  - 3) opracowanie kryteriów i zasad oceniania zachowania uczniów;
  - 4) opracowanie procedur nagradzania i karania uczniów;
  - 5) przedstawianie radzie pedagogicznej wniosków z analizy efektów pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
  - 6) diagnozowanie i rozwiązywanie problemów wychowawczych.
6. W celu realizacji zadań dydaktycznych, rada pedagogiczna powołuje zespoły przedmiotowe.
- 1) Zespoły przedmiotowe mogą składać się z nauczycieli tego samego przedmiotu lub nauczycieli pokrewnych przedmiotów;
  - 2) Cele i zadania zespołu przedmiotowego obejmują:
    - a) zorganizowanie współpracy nauczycieli dla uzgodnienia sposobów realizacji programów nauczania, korelowania treści nauczania przedmiotów pokrewnych, a także uzgadniania decyzji w sprawie wyboru programów nauczania,
    - b) wspólne opracowanie szczegółowych kryteriów oceniania uczniów oraz sposobów badania wyników nauczania,
    - c) analizowanie wyników egzaminu ósmoklasisty oraz gimnazjalnego, opracowywanie wniosków i działań naprawczych,
    - d) organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla początkujących nauczycieli,
    - e) współdziałanie w organizowaniu wyposażenia klas, pracowni przedmiotowych,
    - f) wspólne opiniowanie przygotowanych w szkole autorskich, innowacyjnych i eksperymentalnych programów nauczania.
7. Dyrektor lub Rada Pedagogiczna mogą powoływać zespoły na określony czas, w celu zrealizowania określonego zadania.

§ 100.

1. W Zespole organizowane jest wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli (WDN).
2. Celem WDN jest doskonalenie pracy szkoły poprzez:
  - 1) podniesienie poziomu i jakości nauczania, wychowania i opieki;
  - 2) usprawnianie umiejętności rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych uczniów, określania przyczyn trudności w nauce, zachowaniu;
  - 3) podnoszenie kwalifikacji nauczycieli;
  - 4) tworzenie bogatszego życia szkolnego;
  - 5) poprawę współpracy i komunikacji w radzie pedagogicznej.

3. Ustala się następujące formy WDN:
  - 1) szkoleniowe rady pedagogiczne;
  - 2) szkoleniowe zebrania zespołów samokształceniowych;
  - 3) warsztaty;
  - 4) narady;
  - 5) konferencje metodyczne;
  - 6) seminaria;
  - 7) lekcje otwarte;
  - 8) kursy kwalifikacyjne;
  - 9) studia podyplomowe;
  - 10) prace zespołów przedmiotowych;
  - 11) prelekcje przygotowane przez nauczycieli;
  - 12) dzielenie się wiedzą z innymi nauczycielami;
  - 13) spotkania ze specjalistami.
4. W celu organizacji procesu WDN dyrektor powołuje lidera WDN spośród członków rady pedagogicznej, po zasięgnięciu jej opinii.
5. Zadania lidera WDN:
  - 1) badanie potrzeb i oczekiwań nauczycieli;
  - 2) opracowanie szkolnego planu doskonalenia;
  - 3) współpraca z dyrektorem w zakresie organizacji szkoleń;
  - 4) współpraca z instytucjami wspomagającymi doskonalenie nauczycieli;
  - 5) badanie przydatności i efektywności przeprowadzonych form WDN;
  - 6) gromadzenie dokumentacji wynikającej z nadzoru dotyczącego szkoleń;
  - 7) składanie okresowych sprawozdań dyrektorowi i radzie pedagogicznej dotyczących wyników działań w ramach WDN.
6. Szczegółowe cele i zasady działania lidera WDN określa roczny plan pracy.

§ 101.

1. Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować zadania wynikające z funkcji dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej Zespołu, dążyć do pełni rozwoju osobowości ucznia i własnej.
2. Do obowiązków nauczyciela należy w szczególności:
  - 1) rzetelne przygotowywanie się do zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, rewalidacyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych;
  - 2) indywidualizowanie pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno- terapeutycznym opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych;
  - 3) systematyczne ocenianie i stosowanie zasad oceniania zgodnie z przyjętym w szkole regulaminem;
  - 4) stosowanie pomiaru dydaktycznego dla sprawdzenia umiejętności, wiadomości uczniów w poszczególnych etapach kształcenia;
  - 5) przestrzeganie zapisów statutowych i zapoznawanie się z aktualnym stanem wiedzy prawnej dotyczącej oświaty;
  - 6) dbałość o powierzone pomoce, sprzęt i ubogacanie swojego warsztatu pracy;

- 7) uczestniczenie w analizowaniu i rozwiązywaniu pojawiających się w szkole problemów wychowawczych, organizacyjnych, programowych (innych) oraz podejmowanie działań na rzecz zajęć pozalekcyjnych;
- 8) upowszechnianie swoich osiągnięć oraz niesienie pomocy nauczycielom rozpoczynającym pracę (rola mentora, opiekuna);
- 9) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń szkolnych ucznia, trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym ograniczeń utrudniających uczestnictwo w życiu szkoły, udzielanie indywidualnych wskazówek uczniom, rodzicom (opiekunom) w celu przezwyciężania niepowodzeń i trudności;
- 10) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w procesie diagnostycznym;
- 11) kontrolowanie obecności uczniów na każdej lekcji;
- 12) podnoszenie i aktualizowanie wiedzy i umiejętności pedagogicznych, w tym wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej;
- 13) uczestniczenie w pracach zespołu oraz realizacja zadań związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- 14) aktywne uczestniczenie w wewnętrznym systemie doskonalenia, szkoleniowych radach pedagogicznych i innych formach samokształcenia;
- 15) podejmowanie działań innowacyjnych w pracy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej;
- 16) systematyczne uczenie oraz utrwalanie zasad bezpieczeństwa uczniów w szkole podczas zajęć edukacyjnych, zajęć dodatkowych, przerw, w drodze do szkoły i domu;
- 17) odprowadzanie uczniów po skończonych zajęciach do świetlicy;
- 18) systematyczne kontrolowanie miejsca prowadzenia zajęć pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy; w razie występowania drobnych usterek usuwanie ich lub zgłoszenie ich dyrektorowi;
- 19) uczestniczenie w szkoleniach z zakresu bhp, ukończenia szkolenia w zakresie udzielania I pomocy przedmedycznej, szkolenia na kierownika wycieczek szkolnych;
- 20) rzetelne, aktywne, odpowiedzialne pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych podczas przerw;
- 21) reagowanie na każdy przejaw zachowania i sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów;
- 22) nauczyciele przedmiotów: wychowanie fizyczne, technika, fizyka, chemia są zobowiązani na swoich pierwszych lekcjach w klasie zapoznać uczniów z obowiązującym regulaminem BHP;
- 23) nauczyciele informatyki są odpowiedzialni za prowadzenie edukacji w zakresie cyberprzemocy.

§ 102.

1. Zadaniem wychowawcy klasy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
  - 1) rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
  - 2) poznawanie warunków życia uczniów (wywiady środowiskowe, wizyty w domach rodzinnych);
  - 3) systematyczna konsultacja z rodzicami (opiekunami), lekarzem, psychologiem, pedagogiem na temat psychofizycznego rozwoju uczniów;
  - 4) otaczanie indywidualną opieką wychowawczą każdego ucznia, organizowanie środowiska wychowawczego, w którym uczeń czuje się bezpiecznie;

- 5) tworzenie środowiska wychowawczego w klasie oddziałującego pozytywnie na rozwój społeczny, emocjonalny uczniów;
  - 6) wdrażanie uczniów do aktywnego udziału w życiu szkolnym, kształtowanie postaw prospołecznych;
  - 7) koordynowanie pracy zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  - 8) dokonywanie, we współpracy z nauczycielami i specjalistami oraz rodzicami, wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz opracowywanie w zespole indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla każdego ucznia;
  - 1) realizowanie wspólnie z nauczycielami uczącymi w oddziale oraz specjalistami, zintegrowanych działań określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
  - 2) opracowywanie i realizowanie we współpracy z nauczycielami oraz rodzicami programu wychowawczego klasy;
  - 3) ustalanie treści i form zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy;
  - 4) dbanie o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia, analizować przyczyny nieobecności;
  - 5) zwracać uwagę na prawidłowe stosunki między uczniami oparte na tolerancji i poszanowaniu godności osobistej;
  - 6) kontrolowanie umiejętności funkcjonowania w środowisku rodzinnym i w grupie społecznej;
  - 7) organizowanie klasowych uroczystości, imprez, wycieczek, integrujących klasę;
  - 8) dbanie o prawidłowy rozwój fizyczny, kształtowanie nawyku dbałości o higienę osobistą, w tym higienę osobistą w okresie dojrzewania, zdrowe odżywianie, profilaktykę chorób zakaźnych;
  - 9) podejmowanie działań wychowawczych w klasie mających na celu profilaktykę uzależnień: palenie papierosów, alkoholizm, narkomania, dopalacze;
  - 10) reagowanie na wszelkie oznaki występowania u uczniów uzależnień;
  - 11) wdrażanie zasad prawidłowego zachowania, przestrzegania ustalonych w klasie zasad postępowania;
  - 12) reagowanie na wszystkie przejawy nieprawidłowego zachowania, przemocy, agresji;
  - 13) zapoznanie uczniów oraz utrwalanie z nimi zasad bezpieczeństwa w szkole oraz w drodze do szkoły i domu;
  - 14) zapoznanie uczniów z obowiązującym w szkole systemem nagród i kar oraz prawami i obowiązkami ucznia;
  - 15) zapewnianie we współpracy z doradcą zawodowym i psychologiem, orientacji uczniów co do możliwości dalszego kształcenia lub wyboru zawodu;
  - 16) przygotowywanie opinii o uczniu do poradni psychologiczno-pedagogicznej;
  - 17) prowadzenie dokumentacji obowiązującej wychowawcę klasy;
  - 18) organizowanie spotkań ogólnych wychowawcy klasy z rodzicami co najmniej cztery razy w roku.
2. Wychowawca utrzymuje kontakt z rodzicami w celu:
- 1) poznania i ustalenia potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, wychowawczo-opiekuńczych ich dzieci;
  - 2) systematycznego informowania rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ucznia, ich trudnościach, problemach;
  - 3) współdziałania z rodzicami, tzn. okazywania im pomocy, porad i wsparcia w działaniach wychowawczych oraz otrzymywania pomocy od nich w swoich działaniach;
  - 4) wspólnego ustalania przyczyn niepowodzeń i trudności uczniów oraz wypracowania sposobów rozwiązania problemów;

- 5) włączenia rodziców w sprawy życia klasy i szkoły;
  - 6) powiadomienia o przewidywanej dla ucznia rocznej ocenie niedostatecznej z zajęć edukacyjnych na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej;
  - 7) powiadomienie rodziców na 14 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
3. Wychowawca współpracuje z psychologiem, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, nauczycielami przedmiotów, specjalistami pracującymi z uczniami, rzecznikiem praw ucznia, nauczycielem bibliotekarzem, wychowawcą świetlicy, nauczycielami realizującym zajęcia rewalidacji indywidualnej, lekarzem, pielęgniarką szkolną.
  4. Wychowawca ma prawo w swej pracy korzystać z pomocy merytorycznej i metodycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej i psychologa.
  5. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
  6. Wychowawca powinien indywidualizować i dostosowywać formy pracy wychowawczej do wieku uczniów, rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, potrzeb psychofizycznych oraz warunków środowiskowych placówki.
  7. Zadania wychowawcy określone są szczegółowo w „Instrukcji sprawowania funkcji wychowawcy”.

§ 103.

Do zadań psychologa należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, oraz wspierania mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- 3) udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- 8) wspieranie nauczycieli, specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 104.

Do zadań logopedy należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie logopedyczne;
- 2) prowadzenie zajęć logopedycznych z uczniami, zgodnie z ich potrzebami;

- 3) udzielanie porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- 5) współpraca z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uczestnictwo w zebraniach zespołów;
- 6) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 7) przygotowywanie opinii logopedycznych.

§ 105.

Do zadań doradcy zawodowego należy:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia, wyborze zawodu;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 4) koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę;
- 5) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego;
- 6) współpraca z rodzicami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, pracodawcami różnych sektorów i branż;
- 7) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 106.

1. Rzecznika praw ucznia powołuje się w celu czuwania nad przestrzeganiem praw ucznia w Zespole.
2. Zasady i tryb powoływania:
  - 1) rzecznika powołuje się na wniosek samorządu uczniowskiego;
  - 2) kandydatów wyłania społeczność uczniowska;
  - 3) kandydatem na rzecznika nie może być osoba, która nie wyraża zgody na pełnienie tej funkcji;
  - 4) wybory rzecznika są tajne, demokratyczne;
  - 5) kadencja trwa 3 lata;
  - 6) ta sama osoba może pełnić funkcję rzecznika nie dłużej niż dwie kadencje.
3. Podstawowe zadania rzecznika praw ucznia:
  - 1) czuwanie nad ochroną praw ucznia w szkole;
  - 2) zapoznavanie uczniów z ich prawami;
  - 3) reprezentowanie interesów uczniów na zebraniach rady pedagogicznej;
  - 4) przeciwdziałanie łamaniu praw ucznia;
  - 5) monitoring przestrzegania praw ucznia w szkole;
  - 6) rozpoznawanie indywidualnych spraw uczniów;
  - 7) interwencja w razie naruszenia praw ucznia i rozwiązywanie spraw spornych;
  - 8) udzielanie pomocy uczniom zgodnie z ustalonym trybem postępowania;
  - 9) występowanie w charakterze mediatora między stronami.
  - 10) Informowanie stron konfliktu o podjętych przez siebie działaniach;
  - 11) opiniowanie zjawisk;

- 12) przygotowywanie sprawozdań ze swojej działalności na zakończenie każdego semestru.
4. Zasady działania rzecznika praw ucznia:
- 1) uczniowie zgłaszają naruszenie swoich praw osobiście lub za pośrednictwem rodziców;
  - 2) rzecznik wysłuchuje ucznia lub rodzica i sporządza notatkę z rozmowy;
  - 3) pytania i wnioski uczniowie mogą kierować do rzecznika za pośrednictwem skrzynki pytań i wniosków. Każde pytanie lub wniosek muszą być podpisane przez ucznia lub jego rodzica;
  - 4) rzecznik, po rozpoznaniu sprawy, wydaje w ciągu 14 dni opinię pisemną, czy zostały naruszone prawa ucznia i przekazuje informację o naruszeniu praw dyrektorowi szkoły.
5. Ustala się następujący sposób postępowania w sprawach spornych:
- 1) sytuacje konfliktowe powinny być rozwiązywane przy współdziałaniu wszystkich zainteresowanych stron;
  - 2) spory rozstrzyga się na zasadzie negocjacji, porozumienia, wzajemnego poszanowania stron;
  - 3) wszystkie informacje uzyskane przez rzecznika w toku postępowania mediacyjnego stanowią tajemnicę służbową;
  - 4) rzecznik praw ucznia, po dokładnym wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy, dąży do polubownego załatwienia sprawy, pełniąc funkcję mediacyjną między stronami pozostającymi w konflikcie;
  - 5) W przypadku niemożności załatwienia sprawy w powyżej opisany sposób, decyzję w sprawie podejmuje dyrektor szkoły.

§ 107.

1. Zespół może prowadzić praktykę dla studentów szkół wyższych kształcących nauczycieli oraz słuchaczy zakładów kształcenia na zasadach ustalonych na podstawie pisemnego porozumienia pomiędzy dyrektorem Zespołu a szkołą wyższą lub zakładem kształcenia nauczycieli.
2. Opiekuna stażu każdorazowo powołuje dyrektor Zespołu, określając jego zadania.

Rozdział 9. Gospodarka i administracja Zespołu

§ 108.

1. Zasady prowadzenia przez Zespół gospodarki finansowej i materiałowej określają odrębne przepisy.
2. Zakres uprawnień i odpowiedzialności w ramach nadzoru pedagogicznego i finansowego dla dyrektora Zespołu ustala organ prowadzący.

Rozdział 10. Postanowienia końcowe.

Sposoby nowelizacji, zatwierdzania, upowszechniania statutu

§ 109.

1. Na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy "O systemie oświaty" zapisy statutu Zespołu odnoszą się do uczniów, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, rodziców.
2. Sposób upowszechniania statutu:
  - 1) wychowawcy klas zapoznają uczniów z zapisami statutu;

- 2) nauczyciele poprzez indywidualną analizę zapisów statutu, omówienie na radzie pedagogicznej, korzystanie z egzemplarza ogólnodostępnego;
  - 3) rodzice, poprzez spotkania w klasach, zebrania ogólnoszkolne rodziców, posiedzenia rady rodziców i indywidualne korzystanie z egzemplarza ogólnodostępnego w Zespole.
3. Sposoby prowadzenia nowelizacji statutu:
- 1) nowelizacja statutu następuje w formie uchwały rady pedagogicznej;
  - 2) zmiany wprowadza się na podstawie aktów zmian;
  - 3) zmiany wprowadza się w miarę ukazywania się dokumentów prawnych MEN (innych ministerstw) istotnych dla działalności organizacyjnej, edukacyjnej i opiekuńczej placówki szkolnictwa specjalnego.
4. Zatwierdzenie statutu:
- 1) zespół powołany do redakcji statutu przedstawia treść dokumentu na zebraniu rady pedagogicznej;
  - 2) rada pedagogiczna przyjmuje projekt statutu;
  - 3) opinia prawna organu prowadzącego Zespół Szkół Specjalnych w Krapkowicach;
  - 4) zatwierdzenie projektu statutu przez radę pedagogiczną i radę rodziców;
  - 5) zapoznanie uczniów z treścią statutu;
  - 6) analogiczne postępowanie odnosi się do wprowadzonych zmian w zapisie statutu.
5. Statut nadaje organ prowadzący.
6. Podstawy prawne służące do opracowania statutu:
- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248)
  - 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287)
  - 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej Dz.U. 2017 poz. 356
  - 4) Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 kwietnia 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli; Dz.U. 2018 poz. 691
  - 5) Ustawa "O systemie oświaty" z dnia 7.09.1991 - tekst jednolity z późniejszymi zmianami (Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw);
  - 6) Karta Nauczyciela – Ustawa z dnia 28.01.1982 - tekst jednolity z późniejszymi zmianami;
  - 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
  - 8) Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 roku w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży;

- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- 10) Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z 3 sierpnia 2017 roku w sprawie szczegółowych warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz słuchaczy w szkołach publicznych;
- 11) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie warunków organizacji kształcenia, wychowania, opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 12) Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim;
- 13) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 sierpnia 2017 roku w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci;
- 14) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli;
- 15) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach;
- 16) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

SPIS TREŚCI:

ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE: NAZWA, SIEDZIBA, PODSTAWA, ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI PLACÓWKI.....	1
ROZDZIAŁ 2. CELE I ZADANIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ, SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY	3
ROZDZIAŁ 3. ORGANY ZESPOŁU I ICH KOMPETENCJE.....	9
ROZDZIAŁ 4. DOKUMENTACJA PRACY ZESPOŁU	14
ROZDZIAŁ 5. ORGANIZACJA ZESPOŁU	15
ROZDZIAŁ 6. UCZNIOWIE	32
ROZDZIAŁ 7. ZASADY WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU OCENIANIA	37
ROZDZIAŁ 8. NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY ZESPOŁU.....	48
ROZDZIAŁ 9. GOSPODARKA I ADMINISTRACJA ZESPOŁU	56
ROZDZIAŁ 10. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.	56

Zaktualizowany i zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 20 listopada 2019 r.